

15.11.2023

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

18 – 2023

Kokousaika: 15.11.2023 klo 18.00 – 21.19

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

18 – 2023

Mötestid: 15.11.2023 kl 18.00 – 21.19

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

15.11.2023

260 §.....	5
Esityslistan asia nro 6	5
VUODEN 2024 TULOVEROPROSENTIN MÄÄRÄÄMINEN	5
Valtuutettu Jenni Pajunen	5
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	6
Valtuutettu Matti Niiranen (vastauspuheenvuoro)	6
Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	7
Valtuutettu Matti Niiranen (vastauspuheenvuoro).....	7
Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro).....	7
Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro).....	8
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	8
Pormestari Juhana Vartiainen	9
Valtuutettu Amanda Pasanen	9
Valtuutettu Mari Holopainen	10
261 §.....	11
Esityslistan asia nro 7	11
VUODEN 2024 KIINTEISTÖVEROPROSENTTIEN MÄÄRÄÄMINEN	11
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	11
Valtuutettu Osmo Soitinvaara	11
262 §.....	12
Esityslistan asia nro 8	12
RUOTSALAISEN KANSANPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE ASUNTOJEN ENERGIANKULUTUKSEN MITTAAMISESTA	12
Ledamoten Nora Grotenfelt	12
Ledamoten Marcus Rantala.....	13
Valtuutettu Tuomas Rantanen	14
263 §.....	14
Esityslistan asia nro 9	14
VALTUUTETTU PENTTI ARAJÄRVEN ALOITE VALTUUSTOALOITTEIDEN MÄÄRÄRAHAKÄYTÄNNÖISTÄ	14
Valtuutettu Pentti Arajärvi	14
264 §.....	15
Esityslistan asia nro 10	15
VALTUUTETTU OZAN YANARIN ALOITE S2-OPETUKSEEN OHJAAMISEN KÄYTÄNTÖJEN UUDELLEEN ARVIOIMISEKSI.....	15

15.11.2023

Valtuutettu Ozan Yanar	15
Valtuutettu Otso Kivekäs	16
Nuorisoneuvoston edustaja Aisha Mahmood	18
Valtuutettu Seida Sohrabi	19
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Maaret Castrén	20
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Ozan Yanar (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Laura Korpinen	22
Valtuutettu Johanna Sydänmaa (vastauspuheenvuoro)	23
Valtuutettu Anniina Iskanius (vastauspuheenvuoro)	24
Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)	24
Valtuutettu Sini Korpinen (vastauspuheenvuoro)	25
Valtuutettu Laura Rissanen (vastauspuheenvuoro)	25
Valtuutettu Mahad Ahmed	25
Valtuutettu Ted Apter	26
Valtuutettu Veronika Honkasalo	27
Valtuutettu Laura Rissanen	28
Valtuutettu Johanna Nuorteva	28
Apulaispormestari Johanna Laisaari	29
Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)	31
Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)	31
Apulaispormestari Johanna Laisaari	31
Valtuutettu Laura Korpinen	32
Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Pia Kopra	34
Valtuutettu Anniina Iskanius (vastauspuheenvuoro)	34
Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)	34
Valtuutettu Ozan Yanar	35
Valtuutettu Mika Ebeling	35
Valtuutettu Laura Korpinen	36
265 §	37
Esityslistan asia nro 11	37
VALTUUTETTU MINJA KOSKELAN ALOITE MUSKARITUNTIEN PILOTOIMISESTA PÄIVÄKODEISSA VAHVISTAMAAN LASTEN TASA-ARVOA	37
Valtuutettu Minja Koskela	37

15.11.2023

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	38
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	40
Valtuutettu Harry Bogomoloff	40
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	41
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	41
Valtuutettu Minna Lindgren	42
Valtuutettu Mari Holopainen	42
Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)	44
Apulaispormestari Johanna Laisaari	45
Valtuutettu Laura Rissanen	46
Valtuutettu Sami Muttilainen	47
Valtuutettu Hilikka Ahde	47
Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)	48
Apulaispormestari Johanna Laisaari	49
266 §	49
Esityslistan asia nro 12	49
VALTUUTETTU SINIKKA VEPSÄN ALOITE BOSTI-TILAUSJÄRJESTELMÄSTÄ LUOPUMISESTA YMPÄRIVUOROKAUTISESSA LASTENKOTITOIMINNASSA	49
Valtuutettu Sinikka Vepsä	49
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	50
Valtuutettu Johanna Nuorteva	51
Valtuutettu Petra Malin	52
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	52

15.11.2023

Puheenjohtaja sulki kokouksen klo 18.05–19.07 väliseksi ajaksi.

260 §

Esityslistan asia nro 6

VUODEN 2024 TULOVEROPROSENTIN MÄÄRÄÄMINEN

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingiläisten veroastetta ei pidä nostaa, etenkin kun elinkustannukset ovat kasvaneet ja ostovoima on inflaation myötä heikentynyt. Kiinteistövero nousee nyt hallituksen päätöksellä, kuntaveromme alenee hitusen. Sote-uudistuksen seurauksena Helsingillä on enää 5,3 % kuntaverosta käytettävissä varhaiskasvatukseen, kouluille, kaupunkisuunnitteluun, liikuntaan, kulttuuriin, nuorisopalveluihin ja investointeihin. Samaan aikaan investoinnit ovat ennätystasolla ja kaupunkikonserni velkaantuu vauhdilla. Infrainvestointeihin Suomen tiheimmin asutuille alueille tarvitaan jatkossa lisärahoitusta niin valtiolta kuin EU:ltakin. Jos taloustilanne tulevaisuudessa hankaloituu, Helsingin taloutta on entistä hankalampi tasapainottaa verotuksen kautta. Kaupungin verotulojen suotuisa kehitys ei enää yllätä positiivisesti kuten monina aiempina vuosina.

Säästöohjelmien kanssa painivien hyvinvointialueiden välillä käydään kovaa kilpailua resursseista. Nyt on ensiarvoisen tärkeää valvoa helsingiläisten etua ja sitä, ettei helsingiläisten varoja siirry monimutkaisia laskukaavoja muuttamalla muualle aiempaa enemmän. Etenkin helsingiläisten kansanedustajien pitää olla hereillä. Helsingiläisten verotulojen siirtymistä ja palautumista takaisin Helsingin hyvinvointialueille laadukkaat sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut mahdollistavana sote-rahoituksena pitää valvoa kuin haukka.

Kiitos.

15.11.2023

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

En voi olla hämmästelemättä sitä, että Helsingin kaupungilla oli hallitusneuvotteluissa tai kaupunkia edustavilla tahoilla luottamushenkilöitä oli useita mukana hallitusneuvotteluissa. Minusta katsoen vasemmalla puolen mutta oikealle profiloituva kokoomus on aika paljon vastustanut erilaisia veronkorotuksia, mutta nyt tässä kohtaa erittäin merkittävä kiinteistöveron korotus ei heitä näyttänyt lainkaan haittaavan hallitusneuvotteluissa. Minusta on käsittämätöntä politiikkaa, että kaupungin tasolla on vuosikausia vastustettu kiinteistöveron korotusta ja hallitusneuvotteluissa sitten viedään läpi maapohjan veron alarajan korotus 0,9:stä 1,3:een aivan silmää räpäyttämättä.

Yksi kokoomuslainen minulle kommentoi, että maata ei voi viedä minnekään, ja se vero on ja pysyy. No, näin on. Ei kaupunkilaisetkaan varmaan laajamittaisesti muuta minnekään, vaikka me kuntaveroa hieman korotettaisiin. En usko, että se kovin moneen vaikuttaa.

Mutta hämmästelen edelleen ääneen sitä, että valtakunnan politiikan kautta tehdään näin merkittävä kiinteistöveron korotus, joka pakottaa ennen kaikkea Helsingin nostamaan kiinteistöveroa. Puolethan verotulo tuotosta, tai mikä siis kunnille tulee, tulee nyt helsinkiläisiltä ja helsinkiläisiltä ja nostaa merkittävästi helsinkiläisten asumiskustannuksia.

Valtuutettu Matti Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos valtuutettu Peltokorpea yhtään lohduttaa, niin tämä kokoomuslainen ainakin edelleen vastustaa kiinteistöveron maapohjan alarajan nostoa. Pidän todella huonona tuloksena hallitusneuvotteluissa sitä, että tätä veroa korotetaan. Nimittäin nimenomaan Helsingissä, kuten Peltokorpi sanoi, asumiskustannukset ovat muutenkin jo tosi korkeat. Tämä korotus tarkoittaa asunnon koosta riippuen jopa satoja euroja vuodessa. Ei hyvä, ja pidän tätä tosi ikävänä juttuna. Laiha lohtu on sitten se, että hieman ehkä tämä tuloveroprosentti meillä laskee.

Vielä muistuttaisin siitä, että meillä Helsingissä myös esimerkiksi asukaspysäköintitunnuksen hinta on mennyt aivan kohtuuttomaksi. Se on kantakaupungissa 700 euroa, yli, vuodessa. Se on monelle pienituloiselle ihmiselle tosi paljon.

15.11.2023

Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Hienoa, että valtuutettu Niiranen on tällä kannalla, mutta valitettavaa, että kuitenkin te olitte hallituksessa kokoomus siunaamassa tämän korotuksen. Eduskunnassakin olisi voinut äänestää keskustan vastalauseen puolesta, jossa alaraja olisi pidetty ennallaan.

Huomauttaisin myös siitä, että korotus ei todellakaan ole mikään pieni. Meillä on paljon esimerkiksi ikääntyneitä, jotka asuu lähiöalueilla omakotitaloissa, joissa tontti saattaa olla varsin iso, jopa parituhatta neliötä, ja se korotus on erittäin merkittävä. Kyllä mä hämmästelen, millä ne mummut ja papat pienillä eläkkeillään sen korotuksen ensi vuonna kykenee maksamaan. Taisin laskea, vaikka meillä itsellä on alle tuhannen neliön tontti, niin oliko se lähelle 250 euroa se korotus.

Valtuutettu Matti Niiranen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Tämä valitettavasti vähän taas lipsahtaa valtakunnan politiikkaan. Täytyy sanoa, että oli ikävää, että keskustapuolue ei lähtenyt mukaan hallitusneuvotteluihin ja tuonut näitä erinomaisia ajatuksiaan esille siellä. Tosin epäilen, että tätä kiinteistöveroä, siellä kompromissia tehtäessä tuskinpa kepu maaseutupuolueena olisi tätä nostoa vastustanut. Niin kuin huomaamme, niin tämä korotushan tarkoittaa maan tasolla 108 miljoonan euron korotuksia, josta siis Helsinkiin 52 miljoonaa euroa korotusta. Että ei tämä asia varmaan maaseudun puoluetta olisi vaivannut.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

On itse aiheeseen, koska nimenomaan nämä kaksi asiaa on julkisuudessa kytketty yhteen. Eli tuloveroprosentin lasku, vaikka todellisuudessaan tässä ei juuri tuloveroprosenttiakaan lasketa, vaan ainoastaan tuodaan se tasaprosenttiin tai kymmenykseen, kuten on edellytetty, että kuntaveroprosentit olisivat tasakymmenyksiä eikä murto-osia siitä edelleen. Eli käytännössä tässä ei varsinaisesta veron laskusta edes ole, ainoastaan vain se, että lasketaan se siihen 5,3:een. Toinen

15.11.2023

vaihtoehto olisi ollut nostaa 5,4:ään. Käytännössä tässä on ehkä turha juhlia myöskään sillä, että mitä isoa veronalennusta ollaan tekemässä.

Valtuutettu Niirasen puheenvuoroon on pakko todeta se, että keskusta viime vaalikaudella kyllä myös torppasi sen, että kiinteistöverouudistusta olisi viety eteenpäin, ja sehän olisi nostanut merkittävästi myös Helsingissä asumiskustannuksia. Saa nähdä, mitä tämä hallitus sen kanssa tekee.

Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)

Korjaan vain äskeisen puhujan väärinymmärryksen. Kyllä tässä on veronalennuksesta kysymys. Se olisi ensi vuoden alusta noussut 5,4:ään automaattisesti, jos ei tätä pyöritystä olisi nyt tehty täällä 5,3:een. Erittäin hyvin toimittu kokoomukselta. Tosin olisin toivonut, että olisitte pitäneet alkuperäisestä linjastanne kiinni ja edellyttäneet tätä nykyistä suurempaa veronalennusta. Sille on tarvetta. Helsinkiläisten ostovoima on erittäin alhainen tällä hetkellä.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Sen verran korjaan, että tämä pyöritys, joka siis oli pakko tehdä tasakymmenykseen, aivan kuten valtuutettu Peltokorpi kertoi, oli virkaesitys. Painotetusti juuri virkaesitys, ei poliittinen esitys, ei poliittisen pormestarin tekemä esitys, vaan se oli virkakunnan esittelemä pohja. Sillä nyt tässä neuvottelutuloksessa mennään.

Sinänsä tämä 5,3 kyllä kuvaa sitä, kuinka kuitenkin kapealla resurssi-puolella mennään tämän suuren pääkaupungin tulevien palvelutarpeiden rahoittamisessa. Siitä on syytä kantaa huolta, varsinkin kun kaupungin kasvu asettaa meille isoja paineita investointien rahoittamisessa. Se tulee olemaan meidän suurena haasteena tulevaisuudessa, miten pystytään rahoittamaan näitä isoja raidehankkeita, miten pystytään turvaamaan meidän koulujen remontit ja uusien päiväkotien rakentaminen.

Sitten tästä kiinteistöveropuolesta, joka on tässä seuraavassa asiakohdassa, on syytä kommentoida, kun ne on jostain syystä julkisuudessa

15.11.2023

kytketty toisiinsa. Pidän tätä myös erittäin harmillisena, että maan hallitus on päätenyt tällaiseen pakkoratkaisuun, jossa kunnat pakotetaan nostamaan kiinteistöveron alarajaa. Tämä on suurille kaupungeille ja Helsingille aivan erityisesti todella kohtalokas asia varsinkin tällaisessa inflaatiotilanteessa, jossa muutenkin elämisen ja asumisen kustannukset nousevat rajusti. On ikävä asia, että tässä tilanteessa joudumme kiinteistöveron alarajan noston kautta nostamaan myös helsinkiläisten asujien kustannuksia.

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Täsmennän vain yhden seikan, joka tuli esille valtuutettu Heinäluoman puheenvuorossa. Tämä kuntaveron pyöritys, se oli kyllä osa viranhaltijoiden tekemää luonnoslaskelmaa, mutta varsinaista viranhaltijoiden esitystä, jota olisi voitu sanoa esitykseksi tai oikeastaan pohjaksi, ei ollut. Kyllä se yhdessä se ensimmäinen esitys neuvoteltiin, ja en usko, että tässä meillä valtuutettu Heinäluoman kanssa on erimielisyyttä, eri näkemystä. Mutta tämä on hyvä täsmentää, koska tästä on käyty mediassakin keskustelua.

Yksi tulkinta tälle lopputulokselle on se, että kaupungin strategiassa oli kiinnitetty se, että kuntaveroa ei tänä aikana nosteta, ja silloin pyöritys alapäin oli tietysti luonteva lähtökohta.

Käytän vielä tässä tilaisuutta kiittääkseni kaikkia budjettineuvotteluissa mukana olleita ryhmiä hyvästä lopputuloksesta.

Kiitos.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos myös pormestari Vartiaiselle omasta puolestani ja ryhmäni puolesta hyvistä budjettineuvotteluista ja tästä lopputuloksesta.

Tämä päätös kunnallisverostahan on todella merkittävä päätös, ja tällä verotuksellahan me mahdollistetaan meidän kaupungin kestävä kasvu ja laadukkaiden palveluiden turvaaminen kaupunkilaisille. Yhdyn valtuutettu Heinäluoman huoleen siitä, että meillä on kasvavassa

15.11.2023

Helsingissä todella paljon tarpeita, jotka on pystyttävä tällä veropohjalla kattamaan. Helsingin väestöhän on tänä vuonna kasvanut ennätysellisen paljon. Syyskuun lopussa Helsinkiin on vain tämän vuoden aikana muuttanut ja syntynyt jopa yli 9 000 ihmistä. Näille uusille Helsingin asukkaille pitää rakentaa asuntoja, liikkumismahdollisuuksia, kouluja, urheilupaikkoja, oleskelun paikkoja. Ja nämä uudet asukkaat tarvitsevat totta kai myös laadukkaita palveluita, kuten koulutusta.

Me tarvitaan verotuloja rahoittamaan ilmastokestävään tulevaisuuteen tähtääviä investointeja ja ekologista jälleenrakennusta.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja.

On varmasti niin, että kiinteistövero on yleisesti ottaen vero, jonka korotuksella on vähemmän negatiivisia vaikutuksia kuin esimerkiksi tuloveron muutoksilla. Jos ajatellaan, että ihmisiä halutaan kannustaa tekemään töitä ja ansaitsemaan oman toimeentulonsa, niin lähtökohtaisesti toki varmasti moni näkökulma puoltaa sitä, että kiinteistöveroa voidaan nostaa ennemmin. Toisaalta tässä maailmantilanteessa myös kannan huolta siitä, miten poikkeuksellisesti ihmisten asumiskulut ovat nousseet. Erityisesti ehkä ihmisten, joilla asuntolainaa on tällä hetkellä, koska vuokrathan ovat nyt maltillistuneet. Aika monella on etenkin Helsingissä asuntojen hintojen myötä kohtuullisen isoja lainoja, ja nyt tietysti korkotaso on erittäin haastava monelle. Totta kai myös energia-kustannukset vaikuttavat tähän yhtälöön. Eli varsin paljon kuormaa tulee tällä hetkellä asumisesta monelle, ja tämä näkökulma pitäisi huomioida sitten, kun kiinteistöverosta päätetään ja missä maailmantilanteessa ylipäätään eletään ja mikä on muuten kustannuskuorma ihmisille asumisen kannalta.

15.11.2023

261 §

Esityslistan asia nro 7

VUODEN 2024 KIINTEISTÖVEROPROSENTTIEN MÄÄRÄÄMINEN

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Äskeisessä asiakohdassa puhuin jo tästä kiinteistöveron korotuksesta, kun se oli julkisuudessa tosiaan liitetty yhteen tuon tuloveroprosentin kanssa käytävään keskusteluun. Tässä haluan todeta vielä sen, minkä totesin jo äskeisessäkin asiakohdassa, että hämmästelen kovasti sitä, että helsinkiläisillä oli merkittävä edustus hallitusneuvotteluissa, ja siitä huolimatta hallituspuolueet päätyivät siihen, että mennään jopa minun mielestä puuttumaan osin kunnalliseen itsehallintoon, kun nostetaan merkittävästi kiinteistöveron alarajaa maapohjan osalta.

Meillä on valtionhallinnossa ja meidän lainsäädännössä erittäin vahva kunnallisen itsehallinnon suoja, ja kuntien taloudenpitoon ei hirvittävän voimakkaasti ole puututtu. Kiinteistövero on ainut kuntaveron, missä on... Tietenkin sote-uudistuksen myötä myös kuntaveron tasoon puututtiin, mutta muuten aiemmin siihen ei ole puututtu. Kiinteistöveron osalta on ollut ala- ja ylärajat, joiden välillä on ollut kunnalla mahdollisuus hyvinkin voimakkaasti määritellä sitä, miten paljon asumista verotetaan.

Nyt kun kiinteistöveron alarajaa korotettiin erittäin merkittävästi, tämä vaikuttaa kaikista eniten Helsingissä, toki koko pääkaupunkiseudulla, mutta erityisesti Helsingissä asumisen kustannuksiin. Äsken toin jo esimerkin esille, että 250 euroa saattaa olla hyvinkin omakotitalotontilla kiinteistöveron korotus. Yle oli myös omassa uutisessaan laskenut näitä kiinteistöveron korotuksia: jos on parin tuhannen neliön tontti, niin se eläkeläismummu joutuu maksamaan yli 500 euroa enemmän ensi vuonna kiinteistöveroa. Se voi olla hänen kuukausittaista eläkkeestään käteenjäävä eläkkeen osuus jopa pahimmillaan.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

15.11.2023

Olen edellisen puheenjohtajan kanssa sataprosenttisesti eri mieltä. Minusta tämän hallituksen ainoita hyviä asioita on se, että se saa aikaan tämän kiinteistöveron noston, kun kunnalliset päättäjät eivät osaa sitä itse tehdä. Nimenomaan maapohjan kiinteistövero on semmoinen, jota kaikki ekonomistit suosittavat, että sitä pitäisi tehdä. Se ei lisää asumisen kustannuksia, jos ajatellaan niitä ihmisiä, jotka nuorina ovat tulossa asuntomarkkinoille, koska vastaavasti se alentaa sen asunnon ja omakotitontin hintaa. Sille uudelle asukkaalle on aivan sama oikeastaan, maksaako hän enemmän kiinteistöveroa ja vähemmän asuntotontista vai päinvastoin. Mutta samanaikaisesti hän saa aikaan sen, että siellä kunnalla on enemmän tuloja. Se voi joko parantaa palveluja tai alentaa tuloveroa.

Minusta Helsingissä pitäisi... Se on tietysti niin, että tällaiset minun ikäiset, joilla on asuntolainat maksettu, niin hehän joutuvat maksamaan lisää kiinteistöveroa, mutta tämä on semmoinen tulonsiirto nuorten hyväksi, mitä tässä tapahtuu.

Minusta voitaisiin menetellä sillä tavalla, että jatkossa maapohjan kiinteistöveroa nostettaisiin jopa enemmän, ja sitten vastaavasti alennettaisiin tuloveroa, koska Helsinki on aika palveluvaltainen kaupunki, ja palvelut eivät oikein kestä korkeata verokiilaa. Meillä elinke-, yritykset ja työpaikat ja kaikki muut voisivat paremmin, jos tulovero olisi pienempi ja kiinteistövero vastaavasti suurempi.

262 §

Esityslistan asia nro 8

RUOTSALAISEN KANSANPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE ASUNTOJEN ENERGIANKULUTUKSEN MITTAAMISESTA

Ledamoten Nora Grotenfelt

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin haluan lämpimästi kiittää yksityiskohtaisesta vastauksesta. Tässä oli paljon hyödyllistä ja mielenkiintoista tietoa, ja mulle uutta osittain. Vastauksessa mainitaan, että kaupungin omissa uusissa

15.11.2023

kiinteistöissä ei ole sähköistä lattialämmitystä lainkaan. Kysyisin, miten on muissa kiinteistöissä. Edistetäänkö kenties jo energiarenessanssiohjelman avulla nestekiertoista lattialämmitystä?

Vastauksessa tuodaan esille myös taloudellinen kannattamattomuus. Näkisin kuitenkin, että ympäristön eteen meidän pitäisi tehdä joskus myös toimenpiteitä, jotka eivät ole ainakaan heti alusta lähtien taloudellisesti kannattavia. Vaikka kaupungin toiminnan tehokkuus onkin tärkeä asia, meidän on edistettävä myös yksilön mahdollisuuksia vaikuttaa oman toiminnan ja valintojen kautta ympäristöasioihin.

Näin ollen RKP:n ryhmä on tehnyt järjestelmään ponnien.

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien tuottaa informaatiota ja luoda kannustimia niille taloyhtiöille, jotka ympäristösyistä haluaisivat asentaa huoneisto-kohtaisia energiankulutusmittareita, vaikka ne olisivatkin taloyhtiöille taloudellisesti kannattamattomia. Ja/tai digitaalisen ohjausjärjestelmän ja vesisäiliöt energiakulutuksen tasaamista varten.

Ja sitten B:

Edesauttaa taloyhtiöiden mahdollisuuksia saada tietoa koko kiinteistön sähkönkulutuksesta. Tavoitteena tässä on helpottaa taloyhtiön päätöstä mahdollisesta energiaremonnista tämän tiedon avulla.

Kiitos.

Ledamoten Marcus Rantala

Värderade ordförande.

Som ledamot Grotenfelt konstaterade så var det mycket nyttigt i svaret på den här motionen, och det är förstås ett väldigt angeläget ärende, och ett ärende som inte heller försvinner från dagordningen, utan där var arbete bör göras hela tiden för att förbättra energieffektiviteten i våra bostäder och i våra husbolag. Det finns ändå åtgärder som ännu kan vidtas och utredningar som bör göras, så att jag understöder varmt ledamoten Grotenfelts klämförslag.

15.11.2023

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

Kiinnitän vain huomiota siihen, että itse aloitehan lähtökohtaisesti on myönteinen ja sinänsä kannatettava ollut koko ajan, mutta vastauksessa, joka aloitteeseen tuli, kiinnitettiin huomiota siihen, että huoneistokohtaiset energiamittarit ei ole järkeviä siksi, koska ne eivät anna oikeaa kuvaa siitä, miten kussakin huoneistossa asiat on hoidettu, koska riippuen huoneiston paikasta kiinteistössä ne luvut falskaa. Eli jos se saa hukkalämpöä naapurista, niin silloin se ei ole sen yhden kyseisen huoneiston edistyksellisyyttä omissa valinnoissa, vaan se saattaa kertoa enemmän siitä, missä kohtaa koko järjestelmää tai koko kiinteistöä kyseinen asunto on. Sen takia musta ei ole järkevää tuottaa informaatiota ja kannusteita, laittaa sellaisia mittareita, joiden tulos ei ole relevantti.

Kaikin puolin haluaisin kannattaa pontta, joka jollakin tavalla kannustaisi oikeisiin ympäristöinvestointeihin näitä yhtiöitä, vaikka se olisi heille taloudellisesti kannattamatontakin. Mutta tässä tapauksessa just tuo mittari-idea ei ole ollut alun alkaenkaan hyvä, ja se sanotaan tuossa vastauksessa, ja sen takia tuo ponsiesitys tuntuu mielestäni vähän harmitsemattomalta.

263 §

Esityslistan asia nro 9

VALTUUTETTU PENTTI ARAJÄRVEN ALOITE VALTUUSTOALOITTEIDEN MÄÄRÄRAHAKÄYTÄNNÖISTÄ

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Aloitteen perusidea oli tarkastella, miten taloudellisia voimavaroja toteuttamiseksi tarvittavia aloitteita käsitellään. Aloite on kirjoitettu ikään kuin aloitteen hyväksyminen tai itse asiassa sen käsittelyn seurauksena syntyvä mahdollinen hyväksyminen tarkoittaisi jotakin.

15.11.2023

Tosiasiassahan aloitteita ei varsinaisesti hyväksytä, kuten esittelyssä todetaan.

Se sinänsä kerrotaan hyvin aloitteen perustelussa, ja ettei edes siis tahdu mitään hyväksymistä, vaan asia tulee vain ikään kuin kaupungille tiedoksi tai pohdintaan, mitä sille tehtäisiin.

Käytämme paljon aikaa täällä valtuustossa aloitteisiin, niiden pohdintaan ja niistä keskustelemiseen, joskus äänestelemissiinkin. Sinänsä varsinkin maksuttomia tai ilmaisia tai hyvin halpoja aloitteita jopa toteutetaan. Sen sijaan jos aloitteessa vaaditaan vähänkään enemmän rahaa tai se aiheuttaa muuten kustannuksia tai tulojen menetyksiä, niin toteuttamisen todennäköisyys on suhteellisen pieni.

Lautakunnat ja vastaavat saavat esityksen perusteella varsin hyviä ohjeita siitä, miten aloitteita kannattaisi edistää, ja ponsiin samoin, joten voidaan kiittää valtuustossakin siitä, että nyt tiedämme, mikä on kaiken sen käsittelyn merkitys, mitä toimitamme.

264 §

Esityslistan asia nro 10

VALTUUTETTU OZAN YANARIN ALOITE S2-OPETUKSEEN OHJAAMISEN KÄYTÄNTÖJEN
UUDELLEEN ARVIOIMISEKSI

Valtuutettu Ozan Yanar

Arvoisa puheenjohtaja, arvoisa valtuusto.

On erittäin hienoa, että Helsinki sitoutuu tämän aloitteen tuloksena parantamaan käytäntöjään, joilla varmistetaan, että oppilaita jaotellaan suomi äidinkielenä tai toisena kielenä -opetukseen nykyistä paremmin.

Suomi toisena kielenä eli S2-opetus on tärkeää, ja itsekin opin suomea S2-tunneilla. Sitä pitää tarjota niille, jotka sitä tarvitsevat. Samaan aikaan meidän pitää varmistaa, että S1- ja S2-jaon pitäisi tapahtua oppilaan kielellisen kyvyn eikä muun oletuksen, kuten nimen tai rekisteriin merkatun äidinkielen perusteella.

15.11.2023

Aloitevastauksessa tuodaan esille, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tunnustettu ongelmakohtia oppilaalle sopivan oppiaineen valinnan yhtenäiselle toteutumiselle tässä kielikysymyksessä. Kehittämiskohteina nostetaan oppiaineen valinnan ja sen vaihtamisen liittyviä kohtia. On hyvä, että nämä kohdat on tunnustettu. Näen positiivisena, että kaupunki luo ensi syksystä lähtien yhtenäiset käytännöt sopivan kielitason valinnalle koko kaupungin tasolla sekä jakaa tukimateriaalia rehtoreille ja opettajille sekä lupaa tilastoinnin parantamista, jotta meillä on parempi käsitys oppilaiden kieliopetuksen siirtymisen jatkosta. Tiedetään jatkossa siis paremmin, miten eri kieliryhmiin siirtymiset tapahtuvat.

On lisäksi hyvä, että kaupunki on sitoutunut vieraskielisten lasten varhaiskasvatusasteen nostamiseksi.

Lisäksi kasvatus- ja koulutustoimiala esittää tärkeän huomion tässä aloitevastauksessa siitä, että kansallisen tason arviointia tai mittaristoa, jolla oppilaan kielitaito arvioitaisiin tämänkaltaisissa tilanteissa, ei ole, ja sille olisi myös valtakunnallisesti tarve. Hyvä, että Helsinki ottaa tässäkin asiassa roolia tulevaisuutta ajatellen isommin.

Tähän lopuksi kiitän niin aloitteen allekirjoittajia kuin virkahenkilöstöä ja virkakuntaa siitä, että olette olleet erittäin hyviä keskustelukumppaneita, ja tämä on edistynyt ja kaupunki on ottanut tämän asian vakavasti, että pystytään kohdentamaan resurssit oikein. Ei oleteta kenenkään osaavan eikä olevan sellaisessa tilanteessa, että ei osaisi suomea tarpeeksi oletusten perusteella, vaan Helsinki monimuotoisena kaupunkina hoitaa tämän kielikysymyksen, että kuka menee S2:een tai S1:een tai R1:een ja R2:een, nykyistä paremmin.

Kiitoksia tosi paljon.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Alkajaisiksi haluaisin kiittää valtuutettu Yanaria tämän olennaisen aloitteen tekemisestä ja sen asian nostamisesta meille keskusteluun, että käytännöt, joilla olemme tässä kaupungissa ohjanneet lapsia S2-opetukseen, eivät ole kaikin osin olleet kestäviä. S2-opetuksessa olevien lasten määrä Helsingissä on seurailut hyvin tarkkaan ulkomaalaistaustaisten lasten määrää Helsingissä. On hyvin vaikea nähdä, miten tämä voisi perustua puhtaasti kielitaitoon, että vain murto-osa

15.11.2023

ulkomaalaistaustaisista oppisi riittävän suomen kielen. Siis edes täällä syntyneistä oppisi riittävän suomen kielen osallistuakseen normaaliin äidinkielen ja kirjallisuuden opetukseen. Ja kun tähän yhdistää ne tarinat, mitä kuulee – minäkin olen kuullut useita, useista eri lähteistä – siitä, miten eri lapsille, joilla voi olla jopa suomi äidinkieli ja ensimmäinen kieli, kehoitetaan, pyritään ohjaamaan S2-opetukseen mahdollisesti sillä perusteella, että näyttää S2-oppilaalta. Tämä on suora sitaatti.

On aivan ilmeistä, että meillä on käsissämme kestämaton järjestelmä, ja on erittäin arvokasta, että se on nyt tuotu esiin ja että se päästään korjaamaan.

Koska yleisellä elämäkokemuksella tiedän myös, että se, että tehdään hieno julistus täällä, ei vielä tarkoita, että arki automaattisesti muuttuu, teen lisäksi vielä ponnin, jossa

Selvitetään mahdollisuudet raportoida edistystä tässä asiassa kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnalle vuosittain.

Asia ei ole täysin yksinkertainen. Jokaisen oppilaan kohdalla kyse on yksilöllisestä harkinnasta ja yksilöllisestä päätöksestä. Sen takia emme voi tehdä poliittista linjausta täällä, että nyt näin ja näin tai että tarkalleen montako prosenttia lapsia kuuluu S2-opetukseen, koska se riippuu niistä lapsista. Mutta meidän pitää voida seurata sitä, että muutos todella tapahtuu, että lapsia ei ohjata S2-opetukseen esimerkiksi nimen tai ulkonäön perusteella, vaan ainoastaan silloin kun nimenomaisesti lapsi tarvitsee S2-tasoista opetusta.

Yksi keskeinen vaara on myös, jos ulkomaalaistaustaisia lähdetään ohjaamaan laajamittaisesti S2-opetukseen, että he pääsisivät ikään kuin helpommalla. Se ei ole palvelus, se on karhunpalvelus. Meidän peruskoulumme tehtävä on opettaa kaikille yhtenäiset ja riittävät tiedot. Emme saa luoda sinne ei ohituskaistoja vaan pikemminkin jarrutuskaistoja, jossa joillekin väestöryhmille ei opeteta yhtenäisiä ja riittäviä tietoja. Suomi on Euroopan viimeisiä maita... Euroopan maista tilastoissa siitä, kuinka hyvin ulkomaalaistaustaiset päätyvät opiskelemaan korkeakouluihin, Suomi on häntäpäätä. Takanamme, olikohan siellä Liettua, Puola ja vielä joku maa. Näemme näissä tilastoissa, että menetelmät ja tavat, joilla olemme toimineet, eivät johda hyviin tuloksiin, vaan huonoihin. Ja tässä olemme nyt tekemässä yhtä päätöstä, joka osaltaan vie meitä kohti, toivottavasti, tilannetta, jossa voimme vaatia tässä maassa eläviltä lapsilta, että he oppivat ne asiat, mitä peruskoulussa kuuluu oppia. Meidän tehtävämme on tarjota riittävä opetus, että he ne oppivat, ei tarjota oikopolkuja olla oppimatta.

15.11.2023

Kiitos.

Nuorisoneuvoston edustaja Aisha Mahmood

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut ja muut läsnäolijat.

Tämä on yksi tärkeä asiakohta. Ensinnäkin lainaus suoraan esittelijän perustelun kolmanteen kappaleeseen: "Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on tunnistettu ongelmakohtia oppilaalle sopivimman äidinkieli- ja kirjallisuusoppiaineen oppimäärän valinnan yhtenäiselle toteutumiseksi." Olen itsekkin S2-opiskelija, vaikka olen Suomessa syntynyt. Luki-ossa huomasin, kuinka paljon ongelmakohtia on tässä koko systeemissä. Jokaisella oppilaalla tulisi olla oikeus valita itselleen sopiva aine, vaikka kyseessä onkin suomen kieli. Silti kriteerien huomioon ottaminen ja oppilaan osaamisen huomioon ottaminen on tärkeää, joko kyseessä olisikin S1- tai S2- eli A5-kieli.

Samaan aikaan on huomioitava jo alkuvaiheessa, miten ylioppilastutkintolautakunta suhtautuu asiaan. Esimerkiksi jos väestötietojärjestelmässä lukee kielenä jokin muu kuin suomi, oppilaalla pitäisi olla oikeus osallistua lukiossa S2-opiskeluun, vaikka oppilas on opiskellut yläasteella S1-tunneilla. Silti tässä on paljon hämäävää. Kun oppilas siirtyy toiselle asteelle, silloin se oikea ja realistinen näkymä tulee esille, että mitä kieltä hänelle pitäisi valita ekassa opintojaksossa. Kyllä siinä kyseellään opiskelijan omaa näkökulmaa, mutta lähtökohdassa kaikki painotit pitäisi olla ilmiselviä.

Esimerkiksi itselleni tuli paljon ongelmia S1- ja S2-kielen vaihdossa, sillä vasta ekan vuoden lopussa sain tietää, että väestötietojärjestelmässä lukee äidinkielenäni suomi, jolloin ei ollut lupa osallistua S2-ylp-päreihin. Mutta kahden viikon jälkeen minut siirrettiin takaisin S2-opintoihin, sillä vain se kieli piti vaihtaa järjestelmästä. Vain yhden sanan muuttaminen. En ole ainut oppilas, joka on kokenut ongelmia tässä tilanteessa. Tämä on yleinen havainto nuorten keskuudessa, että eritaustaisilla oppilailla on vaikeuksia siirtyä tai pysyä eri suomen kielen ryhmissä. Perusasiat ja kriteerit pitäisi jo alusta lähtien olla selviä, ja niistä pitäisi kertoa oppilaalle jo yläasteella, jotta tietää, miten toimia toisella asteella. Niin kuin toimiala jo totesi ja velvoittaa syksyissä 2024, että nivelvaiheesta lähtien tarkistetaan.

15.11.2023

Uskon, ettei moni varmasti halua olla S2-opiskelija koko elämän ajan, mutta asioiden selkeytys ja parannus auttaa sekä oppilaita että itse koulun johtoa.

Lopuksi vielä: myös S2-opettajien puute on huomattavasti erittäin suuri. Noin 300–500 oppilaan koulussa on vain yksi S2-opettaja toisella asteella, mikä ei ole helpoin keino, sillä se aiheuttaa oppilaallekin tuskaa. Jos kurssi keskeytyy esimerkiksi lukiossa tai vaikkapa yläasteella, ei edes lähetä kartoittamaan oppilaita yhtä paljon. Jotenkin huomaa segregatiota, sillä asuinaluekohtaisesti näkyy, missä S2-opettajia on enemmän saatavilla ja missä ei ole. Itä-Helsingin yläasteella on aika monta S2-opettajaa saatavilla, toisin kuin Etelä-Helsingissä. Meidän pitäisi saada tasavertaisesti kaikille kouluille S2-opettajia myös, sillä se on yksi tärkein aine, sillä kyseessä on suomen kieli.

Kiitos.

Valtuutettu Seida Sohrabi.

Kiitos, puheenjohtaja.

Aluksi haluan todeta, että tämä valtuustoaloite on erittäin tervetullut, erittäin hyvä, ja kiitos siitä tekijälle, että hän on tämän tehnyt.

Olen itsekkin kohdannut tämän juuri nimenomaisen ongelman ja saanutkin siitä palautetta muun muassa maahanmuuttajavanhemmilta, että minkä ihmeen takia, vain sen takia kun lapsen etninen nimi on joku muu kuin suomen- tai ruotsinkielinen, niin sen takia lapsi automaattisesti laitetaan S2-tunneille tai R2-tunneille.

Itse olen käynyt Vaasassa ihan kaikkien kantasuomalaisten kanssa suomen kielen äidinkieli- ja kirjallisuustunteja, kursseja. Tiedän, että on paljon vanhempia, jotka eivät tiedä, että tämä linja olisi paras lapselle, koska jos me halutaan olla maa, joka tarjoaa kaikille lapsille parhaimmat mahdollisuudet tulevaisuutta ajatellen – työpaikkoja ja sitä, että he kokevat itsensä suomalaisiksi ja osaksi tätä yhteiskuntaa – niin me tarvitsemme sellaisia toimia, jotka saavat lapset olemaan samassa luokassa yhdessä ja oppimaan suomea tai ruotsia mahdollisimman parhaalla tavalla. Itse tosin kävin sitten ylioppilastutkintotodistuksessa S2:n, koska koin sen ehkä helpoimmaksi itselleni ja että sieltä saisi parimmat arvosanat.

15.11.2023

Kaiken kaikkiaan ytimekkäästi sanoen toivon todella, että tässä kaupungissa mietittäisiin, miten me lapsille näitä oppitunteja tarjotaan, eli vahvistettaisiin ja varmistettaisiin, että lapset äidinkielestään riippumatta laitetaan suomen tai ruotsin kielen tunneille, eikä automaattisesti missään nimessä laiteta S2:een tai R2:een.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on jonkinlainen väärinymmärrys, että S2:een joutuisi ulkonäön tai nimen perusteella. Sinne joutuu sillä perusteella, että äidinkieli ei ole suomi eikä ruotsi. Sillä perusteella joutuu sinne S2:een. Huoltajien suostumuksella voi vaihtaa S1:een. Näin se homma toimii.

Valtuutettu Maaret Castrén

Kiitos, puheenjohtaja.

Oman perheen kokemuksista voin sanoa, että suomenkielisen lukihäiriöisen lapsen esimerkiksi ranskan kielen opiskelu koulun nykymetodeilla on täysin mahdollista. Näille S2-opetusta tarvitseville lapsille on äärimmäisen tärkeää oppia suomi, paljon tärkeämpi kuin minun lapsilleni oppia ranskaa. Mun mielestä oli oikein hyvä, tässä vastauksessa sanottiin, että varhaiskasvatuksen tavoite vuonna -24 on kielen opetukseen ottaa malleja, jotka eivät ole vielä käytössä. Toivoisin, että tätä todella pohdittaisiin S2-lasten kohdalla, että on useita malleja opettaa kieltä ja että lapsi saa sellaisen mallin, jolla opetus oikeasti mahdollistetaan ja että kieli todella opitaan. Tämä olisi erittäin tärkeää.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuutettu Korpiselle sanoisin, että S2-opetukseen ei jouduta, vaan päästään silloin kun se on oppilaan tarve. Tämän aloitteen ja hyvän vastauksen lähtökohta nimenomaan on se, että arvioidaan, milloin S2-opetuksesta on lapselle hyötyä.

15.11.2023

Meillä on ollut ongelmia myös sen suhteen, että S2-opetukseen on laitettu nimen tai ulkonäön perusteella sellaisia lapsia, jotka ovat äidinkieltään suomenkielisiä eivätkä tarvitsisi S2-opetusta. Sen vuoksi tämä aloite nimenomaan on ollut äärimmäisen tärkeä, ja tämä vastaus lähtee siitä, että me parannetaan näitä toimintamalleja, joilla arvioidaan, kelle on hyötyä, ketkä pääsevät S2-opetukseen ja kenen osaaminen on sentyyppistä, että S1-opetus tai suomen kieli äidinkielenä tai ruotsin kieli äidinkielenä -opetus on oikea opetuksen muoto.

Valtuutettu Ozan Yanar (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Arhinmäki vastasi erittäin hyvin valtuutettu Korpiselle. Voisin itsekin vastata, että tämän kielijaon ei pitäisi olla automaatio rekisterimerkinnän perusteella. Itselläni on äidinkielenä turkki, eli rekistereissä lukee turkki, mutta olisihan se aika älytöntä laittaa mut S2-opetukseen, koska siitä ei olisi mitään hyötyä kellekään. Se olisi resurssien väärinkäyttöä. Tämänkaltaisista tilanteista me puhutaan tässä. Tässä aloitteessa pyritään siihen, että kielitaidon perusteella lapset saavat tasonsa mukaista opetusta.

Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro)

Samalla tavalla, kuten täällä on todettu, koen äärimmäisen tärkeänä, että lähtökohtana pitää olla se, että riippumatta lapsen taustasta hänet laitetaan nimenomaan kaikkien muidenkin oppilaiden joukkoon eikä sinne suomi tai ruotsi toisena kielenä -luokkiin. Kuten Kivekäs tässä totesi, me tehdään karhunpalvelus, jos me toimitaan toisella tavalla.

Haluan myös muistuttaa, että meillä on paljon maahanmuuttajataustaisia vanhempia, jotka eivät näistä käytännöistä tiedä. Koulu voi jotenkin automaattisesti lähtökohtaisesti ajatella, että tämä suomi toisena kielenä olisi muka parempi lapselle vain hänen taustansa perusteella. Vanhemmat eivät ehkä täysin tiedä, mikä se hyödyllisin olisi. Minun mielestä hyödyllisintä on se, että lapset ovat samassa luokassa ja että lapsi oppii mahdollisimman parhaalla tavalla suomen kieltä.

Erikseen vielä haluan vielä kiittää kaupungin antamasta vastauksesta. Eli tähän perehdytään ja tätä viedään eteenpäin.

15.11.2023

Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Haluaisin vain nostaa tässä esille tämän meidän pienen vähemmistön eli suuren enemmistön näkökulman. Ymmärrän, että opettajilla on erittäin vaikea näissä tilanteissa tehdä päätöksiä aina pelkästään yhden lapsen etuja silmällä pitämään, koska siellä luokassa on 30 lasta ja opettajan täytyy totta kai huomioida kokonaistilanne. En väitä tietäväni käytäntöjä ja miten näitä tehdään, ja itse asiassa ihmettelen, että meidän koululaitos ei pysty järjestämään kokeita, joilla testattaisiin kielitaito, ja siltä pohjalta tehtäisiin päätökset. Pitää muistaa kuitenkin se koko luokan rooli myös, ei pelkästään tämä S2-oppilas.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen

Aloitevastausta on yllättäen muutettu kaupunginhallituksessa siten, että on päätetty vakinaistaa tavallista äidinkieltä ja kirjallisuutta eli S1:stä ja toisaalta S2:sta opiskelevien samanaikaisopetus. Näin merkittävää asiaa ei pitäisi päättää tällä tavoin. Yanarin valtuustoaloite ei ole edes pyrkinyt siihen, että S1- ja S2-opetus yhdistettäisiin, ja nyt yhden kaupunginhallituksen jäsenen ehdotuksesta tehdään näin merkittävä muutos ilman asiallista virkamiesvalmistelua tai asiaan liittyvää pidempää pohdiskelua. Näin ei pitäisi toimia, kun kyseessä on lapsen etuun liittyvä asia. Asiassa pitäisi vähintäänkin kuulla opettajia ja kouluja ja selvittää, mitä vaikutuksia uudistuksella on.

Yanarin aloite on pyrkinyt siihen, ettei lapsi joudu tarpeettomasti S2-opetukseen, mikä on täysin järkevä tavoite. Mutta nyt aloitevastauksen mukaan kaikki peruskoululaiset joutuvat osaksi S2-opetusta. Tässä ei ole mielestäni mitään järkeä. Miettikää nyt: S1- ja S2-ryhmillä on eri oppimäärät ja eri oppimissisällöt, opetussuunnitelma on ryhmillä eri. Heillä on oletettavasti myös eri kirjat, ja kuitenkin pitäisi opiskella samanaikaisesti kahden opettajan, eli S1- ja S2-opettajan johdolla.

Kysyessäni asiasta tarkemmin en saanut edes täysin kaikenkattavaa vastausta siihen, tarkoitetaanko todella sitä, että kahta eri oppimäärää opetetaan samassa luokassa kahden eri opettajan toimesta samaan aikaan. Kaskosta saamani vastauksen mukaan näin tapahtuisi usein tai tunnin aluksi, jonka jälkeen hajaannutaan, joskus. Kysymys kuuluu

15.11.2023

mihin, kun tiedämme, että kouluilla on jo nyt pulaa asiallisista opetustiloista. Miksi tärkeää opetusaikaa käytetään siirtyilemiseen?

Tilanne on jo nyt jatko-opintoihin pyrkimisen kannalta epäreilu äidinkieltään suomenkielisen koululaisen osalta, ja nyt suomenkielisten tilannetta oltaisiin entisestään pahentamassa. S2-oppilas saa vähäisemmällä suomen kielen osaamisellaan helpommin paremman arvosanan kuin äidinkieleltään suomalainen. Suomenkielinen koululainen joutuu näin altavastajaksi, kun pyrkii jatko-opintoihin. Näin ei kävisi, jos oppimäärien vaatimustason erilaisuus huomioitaisiin. Näin ei kuitenkaan ole, vaan jatko-opintoihin pyrittäessä sama arvosana S2:ssa ja tavallisessa äidinkielessä ja kirjallisuudessa antaa samat pisteet. Tämä on väärin äidinkieleltään suomalaista kohtaan. Ja ikään kuin tämä ei vielä riittäisi, nyt siis halutaan muuttaa systeemi siten, että äidinkieleltään suomenkielinen koululainen ei saisi enää sataprosenttisesti sitä opetusta, mitä häneltä vaadittu oppimäärä edellyttäisi, vaan hän saakin osin S2-opetusta.

Suomi on pieni vähemmistökieli, ja sen arvo pitäisi tunnustaa. Myös Helsingissä. Kaskon vuoden 2024 painopisteenä oli tehdä Helsingistä lukemisen ja lukutaidon pääkaupunki. Miten tämän tavoitteen kanssa käy yhteen se, jos S1-opetusmäärää käytännössä vähennetään, jos S1-oppilaat joutuvat S2-opetukseen?

Olen tämän vuoksi tehnyt palautusesityksen, joka ilmenee järjestelmästä.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Sydänmaa (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Laura Korpiselle haluaisin täsmentää muutaman asian. Jos S2-oppilijat tai -oppilaat alakoulussa siirretään yhdeksi ryhmäksi suomen äidinkielenään oppivien kanssa, se ei tarkoita sitä, että kaikki menevät S2-tahtiin, vaan se tarkoittaa sitä, että siihen on erittäin tärkeää huomioida, että sinne luokkaan tulee myös toinen opettaja, joka tukena äidinkielen opetukselle sitten katsoo niitä asioita S2-oppilaiden kanssa. Itse toimin lukiossa opinto-ohjaajana. Meillä S2-oppilijat käy äidinkielen tunneilla. Varmasti alakoulussakin on niin, että opetussuunnitelman sisältö on lähes sama, mutta vain etenemistahti ja tuen tarve on eri. Tässä ei olla tekemässä suomen kielelle yhtään mitään haittaa.

15.11.2023

Haluaisin vielä sen sanoa, että koulussa opettajilla on tärkeintä se, että lapsi saa sitä tasoa olevaa opetusta, mikä on hänelle parhaaksi. En usko, että yksikään opettaja ajattelee niin, että hän haluaa huonontaa jonkun mahdollisuuksia esimerkiksi jatko-opintoihin tai muuhun. Toivon, että myös luotettaisiin ammattihenkilöiden toimintaan.

Kiitos.

Valtuutettu Anniina Iskanius (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Laura Korpiselle. Koska olen itse esittänyt kaupunginhallituksessa tätä muutosta, niin minun mielestä tässä oli aika paljon väärinkäsityksiä tässä valtuutettu Korpisen puheenvuorossa sen suhteen, että ajatushan on nimenomaan se, että S2- ja S1-opiskelijat voivat samaan aikaan opiskella, eri opettajien johdolla saada sen opetuksen siihen oppimäärään, mitä he tarvitsevat. Tämä on mun mielestä erittäin tasa-arvosta ja erittäin hyödyllistä ihan kaikille helsinkiläisille opiskelijoille. Olen tosi iloinen siitä, että tämä muutos voitiin tehdä. Siitä on erittäin hyviä kokemuksia jo monista Helsingin kouluista. Eli on aika omituista väittää, että ikään kuin tämä muuttaisi jotain täysin poikkeuksellisella tavalla, kun otetaan ne hyvät käytännöt ja monistetaan ne.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Pidän hieman erikoisena, että tehdään palautusesitys mutuilun pohjalta. Täytyy valtuutettu Korpiselle todeta, että teilläkin on kyllä edustus siellä kaupunginhallituksessa, mistä tämä tänne tuli. Myös viittaus virkamiesvalmisteluun ja sen kyseenalaistaminen oli mun mielestä tarpeellonta.

Tässä sanotaan aivan selvästi tässä aloitevastauksessa kappaleessa 17: "Vaikuttavaksi on osoittautunut eri oppimäärää opettavien opettajien antama samanaikaisopetus äidinkielen ja kirjallisuuden oppitunneilla." Tällä ei ole mitään tekemistä suomen kielen vähäksymisen kanssa. Täällä on tekemistä nimenomaan sen kanssa, että tämä

15.11.2023

valmistelu on tehty huolella, on otettu selvää, mitkä asiat ovat vaikuttavia, mitkä eivät ole vaikuttavia, ja sitten ne on kirjattu tänne.

Koulut ovat Suomessa moninaisia, Helsingissä vielä useammin, niissä on enemmän diversiteettiä, olipa valtuutettu Laura Korpinen siitä mitä mieltä hyvänsä, ja kouluissa on kyllä monenlaisia keinoja ottaa tämä huomioon. Itse olen erittäin iloinen siitä, että tämä lasten tasa-arvoa vahvistava aloite on nyt tässä vaiheessa. En kannata palautusta.

Valtuutettu Sini Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Laura Korpisen huomio siitä, että S1- ja S2-opetuksessa olevat nuoret ovat eriarvoissa asemassa jatko-opintoihin hakeutuessa on aivan oikea. Se ei vain ole sitä siihen suuntaan kuin valtuutettu Korpinen antaa ymmärtää, jos siis faktat kiinnostaa. Jos me katsotaan, mikä osuus yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin päässeistä on S2-taustaisia oppilaita, puhutaan ykkösprosentteista. Se osoittaa sen, että tällainen järjestelmä, josta valtuutettu Korpinen puhuu, S2-oppilaiden niin sanotusta suosimisesta, ei vain yksinkertaisesti pidä paikkaansa.

Valtuutettu Laura Rissanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

En lähde toistamaan tässä edellä olleita hyviä vastauspuheenvuoroja, mutta hämmästyttää kyllä tämä aloitevastauksen totaalinen väärin ymmärtäminen. Sinänsä minulla on tuossa kohta myöhemmin puheenvuoro siitä vielä, missä puhun tarkemmin siitä, miksi olen iloinen siitä, että Helsinki haluaa lähteä vahvemmin tasa-arvon tielle tässä S2-opetuksessa. Mutta kyllä meillä selvästi ehkä olisi ennen kaikkea tarvetta selkeämmälle virkakielelle, sanottaisiko näin.

Valtuutettu Mahad Ahmed

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan sanoa tähän, että S2-opetus on ollut hyödyllistä kaikille maha-muuttajille tai maahanmuuttajataustaisille sekä meikäläisille. Se on auttanut meitä sopeutumaan tässä yhteiskuntaan, ja edelleen tarvitaan.

15.11.2023

Mun kohtaa se oli ? löytyminen. Ilman S2:sta ei olisi pärjännyt tässä yhteiskunnassa. Mutta nykyaikana tilanne on vähän muuttunut.

Uuden tutkimus mukaan joka viides oppilas osaa suomen kieltä niin hyvin, että pärjäisi tavallisessa opetuksessa. S2-opetuksen pitää mennä kielitaidon perusteella, ei vain siksi, että äidinkieli on joku muu kuin suomi. Tutkimus osoittaa, että todellisuudessa lapset laitetaan usein automaattisesti S2-opetukseen, jos heidän äidinkieltensä on joku muu kuin suomi.

Haluan kiittää tässä ? .Tämä on ajankohtainen ja tähän aikaan on tarvittu tässä muutoksessa.

Kiitos.

Valtuutettu Ted Apter

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Ozan Yanarille erittäin ansiokkaasta aloitteesta sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle hyvästä vuoropuhelusta asian käsittelyn eri vaiheissa.

Valtuutettu Kivekäs sanoi vähän aikaa sitten, että kaikille on hyvä saada yhtenäiset ja riittävät taidot, ja olen tästä täsmälleen samaa mieltä. Valtuutettu Kivekäs osana tämän puheen jalkauttamista esitti myös hyvän toivomusponnen, jota itse kannatan. Siinä mainittujen muut toimialan relevanteiksi katsomien tunnuslukujen osalta voisi olla hyvä jatkovalmistelussa miettiä, voisiko siinä sisällyttää vieraskielisten lasten osallistumisasteen kehitystä yhtä lailla yhtenä mittarina, mitä tarkasteltaisiin.

Meillä on kuitenkin peruskoulun opetuksen olennaisena yhtenä tekijänä se, että mitä laajemmaksi me ollaan saatu vieraskielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatukseen, sen paremmin he on päässyt muutoinkin oppimaan kieltä ja muita taitoja. Aloitteen vastauksessakin todetaan, että vieraskielisten lasten osallistumisaste varhaiskasvatuksessa on noussut viime vuosina ja ero suomen- ja ruotsinkielisiin on kaventunut. Tämä on erittäin hyvä asia. Koen itse, että meidän on hyvä jatkaa yli puolueen rajojen yhteistyötä sen puolesta, että myös vieraskielisten lasten osallisuusastetta varhaiskasvatukseen saadaan yhä suuremmaksi. Se omalta osaltaan tukee mahdollisuuksia luoda

15.11.2023

mahdollisimman hyvät kieltenoppimispolut kaikille Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen piirissä oleville.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin haluaisin kiittää nuorisoneuvoston jäsenen Aisha Mahmoodin todella hyvää ja syvällistä puheenvuoroa. Siinä myös mun mielestä tuotiin todella hyvin esille se, että kun puhutaan S2-oppilaista, puhutaan hyvin heterogeenisestä ja moninaisesta joukosta, jossa tuen tarpeet ovat hyvin erilaisia, ja se on myös meidän hyvä muistaa.

Mun mielestä tämä aloite on tosi ansiokas, ja olen ollut iloinen myös siitä, kuinka vakavasti tähän aloitteeseen on suhtauduttu ja kuinka huolella sitä on valmisteltu. Tämä on mun mielestä esimerkki siitä, mitä poliittinen päätöksenteko parhaimmillaan kaupunginvaltuustossa on. Siitä onnittelut Ozan Yanarille.

Mun mielestä tätä kysymystä pitää lähestyä siitä näkökulmasta, että tässä on kyse ennen kaikkea lapsen oikeudesta opetukseen ja oppimiseen ja että lapsi nimenomaan saa sen tuen, johon hän on oikeutettu ja jota hän tarvitsee yksilöllisesti ja että ammattilaiset meillä nimenomaan arvioivat tuen tarvetta ja osaamisen tasoa.

Sitten on hyvä muistaa, että meillä on myös sellainen opiskelijoiden ja oppilaiden ryhmä, jotka hyötyisivät S2-opetuksesta, mutta jotka ei jostain syystä sitä tällä hetkellä saa. Siellä voi olla syynä esimerkiksi se, että leimautumisen pelossa vanhemmat eivät välttämättä halua, että lapsi osallistuu S2-opetukseen. Tämäkin on mun mielestäni tärkeää muistaa, eli puhutaan nimenomaan lapsen oikeudesta opetukseen.

Ehkä Laura Korpiselle vielä sanoisin, että toisin kuin hän tässä absurdisti väitti, niin esimerkiksi Karvin pitkittäistutkimus osoittaa, että S2-oppilaat itse asiassa ovat monella tavalla hauraammassa asemassa oppimisen suhteen, ja monet heistä myös kokee, että tällä hetkellä he eivät saa koulussa sitä tukea, johon he ovat oikeutettuja.

Kiitos.

15.11.2023

Valtuutettu Laura Rissanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Ozan Yanarille tästä aloitteesta ja kiitos kaupunginhallitukselle hyvästä vuoropuhelusta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Pidän aloitevastausta oikein hyvänä. Mun on hirveän tärkeää, että Helsinki, missä meillä on maan parhaat koulut ja halutaan pitää niin, meillä on hyvin monipuoliset koulut, niin me lähdetään myös oikeasti ensimmäisenä kunnolla kehittämään S2-opetusta.

Meillä on ehkä ollut valtakunnallisestikin vähän laiskuutta sen suhteen, että ollaan nähty tämä S2 yhtenä väylänä, vaikka, kuten tässä keskustelussakin on tullut esiin, niin S2-opetukseen osallistuvat on hyvin monenlainen joukko. Tietysti ihanteellista olisi se, että valmistavan opetuksen aikana me pystyttäisiin tarjoamaan jo niin hyvää kielten opetusta, että heillä, jotka siirtyvät valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen, olisi niin hyvä suomen kielen taito, että S2:sta ei oikeastaan enää tarvittaisi. Mutta jostain syystä meillä on valtakunnallisesti jääty siihen, että S2-opetus on monelle se normi, kun normi pitäisi olla se, että meillä olisi niin paljon kunnianhimoa kehittää kielten opetusta siihen – tämä sama pätee toki myös R2-opetukseen – että päästäisiin kaikki sen saman opetuksen piiriin, koska se taas parantaa jatko-opintomahdollisuuksia, kuten täällä ollaan kuultu.

Luotan siihen, että meillä opettajat ovat vahvasti mukana tässä kehittämistyössä ja näytetään Helsingissä, että millainen on tulevaisuuden S2-opetus.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä käytiin keskustelua hetki sitten siitä, millä tavalla opetus järjestetään ja mitä tarkoittaa samanaikaisopetus. On hyvä muistaa, että pitkälti kouluissa tehdään ryhmittely oppilaiden tarpeen mukaan. Samat opettajat samassa koulussa voi peräkkäisinä tunteina toteuttaa suomen kielen opetuksen hyvin monella eri tavalla. Välillä S2- ja S1-oppilaat on kaikki samassa luokassa ilman erillistä lisäresurssia, mikäli kielitaito on kaikilla jo sillä tasolla, että yhdessä pärjätään. Välillä on samanaikaisopettaja, toinen äidinkielen opettaja siellä mukana, välillä ryhmät ovat

15.11.2023

erillään, silloin jos on paljon oppilaita, joilla kielitaito on vielä harjoitteluasteella.

Tärkeätä on se, että jaottelu ryhmiin on lapsilähtöistä, nuorilähtöistä ja jokainen saa sen kielen opetuksen, minkä tarvitsee. Se, että suomen kieli jää hataralle tasolle, on syrjäyttävää. Se vaikeuttaa kaikkien oppiaineiden opiskelua. Sen takia meillä on äärimmäisen tärkeää se, että opetusta on tarjolla riittävän paljon ja riittävän pienissä ryhmissä.

Nuorten edustaja Aisha Mahmood piti erittäin tärkeän, hyvän puheenvuoron. Hän totesi, että S2-opettajia on osassa kouluista paljon tarjolla ja osassa Helsinkiä hyvin vähän. Tämä on asia, mihin mielestäni meillä Helsingissä täytyisi pystyä panostamaan. Meillä täytyy jokaisessa koulussa olla riittävästi suomen kielen opettajia niin, että pystytään ryhmittelemään paljon nykyistä paremmin oppilaat heidän kielitaitonsa ja omien tarpeidensa mukaisesti.

Kiitos.

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, hyvät nuorisoneuvoston jäsenet.

Kiitos, valtuutettu Yanar, aloitteesta, joka on tosiaan tärkeä ja puhuttanut tässä matkan varrella paljon.

S2-oppilaiden määrä on tosiaan kasvanut, ja heitä on tällä hetkellä lähes 25 % perusopetuksen oppilaista. Oppilaiden määrä vaihtelee kouluittain, itäisessä suurpiirissä oppilaita on eniten, noin 43 % kaikista oppilaista. Lukioissa S2-oppilaiden määrä on noin 16 %. Nämä luvut selittävät sen, mitä varten meidän opettajat määräytyvät eri alueille eri tavoin, koska keskiössä on kuitenkin se, että tarveperustaisesti opettajat ovat siellä, missä meillä on eniten oppilaita.

Helsingissä tarve suomi/ruotsi toisena kielenä -oppimäärän ja valmistavan opetuksen kehittämiseksi on tosiaan hyvin erilainen kuin monella muulla kunnalla. Nyt meillä onkin tässä otettu aktiivinen rooli kansallisen kehityksen kärkenä. Toimialalla on tunnistettu kaksi keskeistä ongelma-kohtaa oppilaalle sopivan äidinkielen ja kirjallisuuden oppiaineissa. Ja nämä liittyvät S2-oppimäärän valintaan ja oppimäärän vaihtamiseen.

15.11.2023

S2-opetuksen kehittäminen, toimintatapojen selkeyttäminen ja yhtenäistäminen on parhaillaan tällä hetkellä käynnissä. Tämä koskee koulunsa aloittavien oppimäärän valintaa ja siitä informoimista muun muassa huoltajille. Toimiala velvoittaa lisäksi syksystä -24 lähtien, että kaikki koulut tarkistavat oppilaan oppimäärän soveltuvuuden niin sanotusti nivelvaiheissa eli kolmannen ja seitsemännen luokan siirtymisen jälkeen. Samalla selkeytetään kriteereitä, joiden mukaan oppimäärän vaihtamista kannattaa suositella, ja varmistetaan osaaminen koulutusten ja tiedotuksen avulla. Jatkossa S2-oppimäärää opiskelevien ja oppilaiden määrää seurataan maahanmuuttoajankohdan perusteella sekä oppimäärän vaihtojen määrä tilastoidaan. Tästä tullaan siis tiedottamaan jatkossa lautakuntaa.

Perusopetuksen tavoitteena on vuonna -24 kehittää suomen kielen opetusta siten, ettei Suomessa syntyneiden S2-oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrä nykyiseltään kasva, vaan oppilaita pystytään entistä tavoitteellisemmin ohjaamaan S1-opetukseen. Samaan aikaan on kuitenkin varmistettava, että keltään, joka tarvitsee apua kielen oppimiseen, ei viedä oikeutta saada S2-opetusta. Kyseessä on lapsen oikeus, jota tulee yksilöllisesti harkita ja arvioida hänen kielitaitonsa perusteella.

Todettakoon valtuutettu Korpiselle: tosiaan kyseessä on pedagoginen menetelmä, jonka opettajat meillä osaavat, ja tätä tehdään jo. Yhteisopetus on käytössä monissa muissakin aineissa, ja eriyttäminen opetuksessa on ihan arkipäivää. Olen itse tutustunut Vuoniityn peruskoulussa tähän opetukseen, ja siellä palaute oli erittäin hyvää, ja vaikuttavuus oli myös hyvä.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos apulaispormestarille lisätiedoista. Jälleen kerran tuntuu siltä, kun täällä kaukana penkissä istuu, että meillä ei ole riittävästi määrää informaatiota kyetäksemme tekemään päätöksiä. Pikkasen jaan kyllä valtuutettu Korpisen esittämää huolta tästä yhteisopetuksesta. Täällä puhutaan, sanotaan useaan kertaan, että on todettu vaikuttavaksi. Siis tämä opetusmenetelmä on todettu jossain vaikuttavaksi. Mielelläni näkisin, jälleen kerran olisi kiva nähdä se lähde, missä näin on todettu. Olisi kiva tietää. Onko apulaispormestareilla ehkä lisätietoa tästä asiasta, miten tätä vaikuttavuutta on siellä todennettu?

15.11.2023

Toinen jatkokysymys sille: onko todennettu sivuvaikutuksia? Koska se on aivan selvää, että kun ihminen, joka kohtaa haasteita, hän tulee paremmaksi parhaiden joukossa. Mutta ihan yhtä lailla on selvää se, että kun joukkoon tulee yksi, joka ei olekaan yhtä hyvä kuin kaikki muut, hän laskee koko joukon tasoa. Mun mielestä tästä asiasta pitäisi puhua, ja sen takia saatan jopa kannattaa Korpisen palautusesitystä, mutta en tee sitä vielä. Olisiko lisätietoa?

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo (vastauspuheenvuoro)

Valtuutettu Kettuselle voisin sanoa, että joskus voi myös itse perehtyä esimerkiksi olemassa olevaan tutkimukseen, eikä aina vaatia, että muiden tehtävänä on kouluttaa esimerkiksi perussuomalaisia siitä, miten asiat on. On varmaan hirveän raskasta elää täysin ennakkoluuloisessa maailmassa, jossa koko ajan pelkää, että jotain kauheaa tapahtuu.

Mutta jos meillä on evidenssiä koulutustutkimuksista, itse juuri mainitsin Karvin pitkittäistutkimuksen, joka on julkaistu tämän vuoden alussa, joka selkeästi osoittaa S2-opetuksen haasteet tällä hetkellä. Sen voi vaikka googlettaa sieltä netistä ja ryhtyä lukemaan. Meidän muiden tehtävä ei ole täällä kouluttaa, jos näitä argumentteja ei usko.

Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos valtuutettu Honkasalolle tästä yhdestä lähteestä, lupaan perehtyä siihen. Enkä tosissaan ajatellutkaan niin, että meidän valtuutettujen pitäisi täällä toisiaan kouluttaa, mutta kyllä minä toivoisin, että näissä esityksissä pikkasen syvällisemmin paneuduttaisiin tällaisiin asioihin, jotka saattaa olla vähän haasteellisia, jos meillä ei välttämättä oikeasti ole riittävää määrää tietoa. Me ollaan parhaillaan luettu sitä, kuinka Helsingin koulussa nyt joudutaan rakentamaan seiniä sen takia, että siellä on monenlaisia ongelmia, siitä aiheutuvia ongelmia. Nyt me ollaan laittamassa sitten kaksi luokkaa samaan tilaan. Mä melkein väittäisin, että se ei voi ihan noin mutkatonta olla.

Kiitos.

Apulaispormestari Johanna Laisaari

15.11.2023

Kiitos.

Meillä ehkä vähän paremmin näitä siellä lautakunnassa käydään tosiaan läpi, ja tässä ei ole hirveästi aikaa, mutta mä yritän nyt pikaluvulla tässä sanoa.

Tosiaan tämä samanaikaisopetus ei ole kokeilu. Siinä ei ole kyseessä kahden luokan yhdistäminen, vaan tietyn oppilasryhmän kasaaminen yhdeksi kahden opettajan kanssa. Se on jo useita vuosia ollut yksi hyödynnetty opetuksen pedagogisesti perusteltu toteutustapa, joka hyödyttää sekä opettaja että oppilaita.

Omissa selvityksissämme samanaikaisopetuksen edut ovat käyneet ilmi muun muassa kielitietoisien samanaikaisopetuksen pilotissa, jossa on hyötyjä oman äidinkielen opettajan, S2-opettajan ja aineen- ja luokanopettajan samanaikaisopetuksesta, ja tätä tosiaan Vuoniityllä tehdään. Tästä on tukimateriaalia kouluille kielitietoisien samanaikaisopetuksen toteuttamisesta, eli tässä on tehty tällainen selvitys.

Onnistuneesti toteutetulla yhteisopettajuudella on tutkimuksia muun muassa NMI Bulletinissa. Kielitaitoisien ja kieltä tukevan yhteisopettajuuden hyödyt on todettu muun muassa Raisa Harju-Autin väitöskirjassa, ja sen lisäksi täällä on Scruggs, Mastropieri & McDuffie 2007 kansainvälistä tutkimusta, ja näitä tosiaan löytyy huomattava määrä. Että tämä kyllä perustuu ihan tutkimukseen ja pitkäaikaiseen sellaiseen.

Kiitoksia.

Valtuutettu Laura Korpinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Keskustelin tutun äidinkielen opettajan kanssa, joka opettaa myös S2:sia ja tätä normaalia äidinkieltä ja kirjallisuutta, ja hän ei ollut ikinä kuullut järjestelmästä, jossa samassa luokassa on kaksi opettajaa opettamassa samaan aikaan S1:stä ja S2:sta.

Tässä heitettiin väitteitä jostain mutuilusta. Ei tässä ole mitään mutuilua, vaan tämä on ihan puhdasta faktaa, että KH:ssa on lisätty tämä yksi lause, joka on vakinaistamassa tällaisen kokeilun, joka nähtävästi kaupungilla on ollut. Olisihan totta kai järkevää, jos tällainen kokeilu on, niin ensin se kokeilu käydään, ja sitten ne tulokset

15.11.2023

analysoidaan. Mutta kun kysyin näistä, että mikä tämä vaikuttavuus on, niin mulle läheteltiin linkkejä johonkin yleisiin tutkimuksiin, eikä mitään analyysiä siitä, miten on vaikuttanut näihin helsinkiläisiin oppilaisiin ja miten se vaikuttaa S1:iin, miten se vaikuttaa S2:iin.

Mietin vain sitä, että jos samassa luokassa opetetaan vaikka lyhyttä matematiikkaa ja pitkää matematiikkaa, että kuka siitä sitten hyötyy. Oletan, että ei oikeastaan kumpikaan.

Sitten puhuttiin lapsen oikeudesta oppimiseen. Kyllä sillä suomenkielillä lapsellakin on oikeus äidinkielenensä oppimiseen. Jotenkin tuntuu, että se tässä kaikessa aina unohtuu.

Sitten kysyttiin, että eikö luoteta opettajiin. Kyllä minä luotan opettajiin, mutta nythän poliitikot ovat kaupunginhallituksessa lisänneet tämän lauseen, että tämä käytäntö vakinaistetaan. Eihän tässä ole kysytty opettajilta eikä ole kysytty tästä lauseesta myöskään virkamiehiltä.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy hieman tässä ihmetellä sitä, että jos niin sanotusti yleiset tutkimukset eivät kelpaa vastaukseksi, kun kysytään lähteitä, mutta sitten eivät kelpaa myöskään virkahenkilöstön opettajien kokemuksiin perustuvat tiedot, niin kyllä minä kutsuisin sitä sitten mutuiluksi.

Edelleen vetoaisin siihen, mitä täällä aloitevastauksessa sanotaan. Se äskeinen lause, jota siteerasin, eli että tämä on osoittautunut vaikuttavaksi, jatkuu niin, että toimintatavasta tehdään pysyvä kouluilla. "Tämä mahdollistaa osallistumisen myös tarvittaessa erillisopetukseen." Eli sitä ei olla sieltä poistamassa, eikä tämä estä kenenkään kielen oppimista. Tässä on nimenomaan päinvastoin tarkoitus tehdä siitä mahdollisimman hyvää ihan kaikille lapsille ja nuorille.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

15.11.2023

Näissä linkeissä, mitä minulle lähetettiin, ei ollut tällaista tilannetta, jossa ollaan samassa luokassa S1- ja S2-ryhmän kanssa ja siellä olisi kaksi opettajaa. Samanaikaisopetus-käsitettä nähtävästi käytetään aika monissa muussakin yhteydessä, siis jos vaikka eri oppiaineissa hyödynnetään oppilaiden eri äidinkieliä. Siitä käytetään nähtävästi aika monessa tilanteessa. Mutta tässä kyseisessä aloitevastauksessa on nimittäin kyse siitä, että äidinkieli ja kirjallisuus ja sitten S2 on samassa luokassa, ja siellä on kaksi opettajaa. Tästä oli kyse.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Yanarin aloite on hyvä. Itsellä on semmoinen kokemus, että sukulaisten lapset oli joutua S2-opetukseen ihan sukunimen perusteella, mutta onneksi saatiin se vaihdettua. Ei ollut Kopra se sukunimi.

Sitten kommentoisin tuota KH-kirjausta. Ei kuulosta hirvittävän hyvältä idealta sekoittaa tosiaan suomen kielen taidoltaan tai tasoltaan kahta eri ryhmää, kun se ei ole oikeastaan kummankaan osapuolen etu. Tämän voin ihan sanoa sen empiirisen kokemuksen perusteella, kun olen yli 20 vuotta kouluttanut kieliä yksityisellä puolella. Siellä opiskelijoille tehtiin aina tarkat tasokokeet juuri sen takia, että saadaan homogeeninen ryhmä kasaan, ja opettamisessa päästiin sillä lailla parhaaseen lopputulokseen oppilaiden kannalta. Tässä varmaan on ollut tarkoitus hyvä tällä kirjauksella, mutta tulokset ei välttämättä ole niin hyviä.

Valtuutettu Anniina Iskanius (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ihan pakko puuttua tähän tahalliseen väärinymmärrykseen, kun siellä ei missään lue, että ne olisi samassa luokassa nämä tunnit, vaan ne järjestetään samaan aikaan, jotta nämä lapset pääsevät opiskelemaan sitä oppimäärää, mikä on heille järkevää ja tarkoituksenmukaista.

Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)

Äskeinen korjaus ehkä vähän muutti tätä, mitä aion nyt sanoa, mutta sanon nyt kuitenkin. Mehän voitaisiin kokeilla täällä kaupunginvaltuustossa empiirisesti tätä, että kutsutaan Tampereen valtuusto tänne

15.11.2023

samaan tilaan samaan aikaan ja heidän puheenjohtajansa ja pidetään kaksi kokousta yhtä aikaa ja katsotaan, kuinka hyvin se sujuu. Kiitos.

Valtuutettu Ozan Yanar

Arvoisa puheenjohtaja.

Tarkoitukseni oli pitää kokoava loppupuheenvuoro, mutta tässä on muutama muukin valtuutettu mun jälkeen. Haluaisin joka tapauksessa kiittää koko salia teidän tuestanne. Olen tosi iloinen siitä, että tämä aloite on saanut näinkin laajan tuen.

Haluan tässä omassa loppupuheenvuorossani korostaa, että S2 on tosi arvokas oppiaine. En halua ollenkaan luoda stigmaa sitä kohtaan. Tiedän, että tämä on myös ongelma. Valtuutettu Honkasalo nosti esille tämän saman asian ja sanoi joidenkin oppilaiden ja vanhempien kokevan stigmaa S2:sta kohtaan, ja hän on oikeassa. Toivon, että tällaista ei myöskään tapahdu, ja tätä vastaan pitää myös tehdä asioita. Tästä syystä me itse asiassa lisättiin esittelytekstiin käsittelyn jossain vaiheessa, en edes muista missä vaiheessa, kun näitä kertoja on ollut aika paljon, että kukaan, joka tarvitsee tukea kielen oppimisessa, hänet ei viedä tätä S2-mahdollisuutta.

Haluan lopuksi kiittää nuorisoneuvoston jäsen Aisha Mahmoodia arvokkaasta puheenvuorostaan. Kukaan ei olisi voinut kertoa tilannetta sinua paremmin. Avasit tämän tilanteen absurdiuden tosi hyvin. Siis ihminen, joka käyttää täällä parempia puheenvuoroja kuin valtaosa tästä salista, on siirretty S2:een edes ja takaisin. Koko tämä järjestelmä ehkä kaipaaisi vielä kerran tavallaan läpikäynnin, niin että ne ihmiset, jotka eivät tarvitse kielellistä tukea, eivät olisi S2:ssa vaan S1:ssä.

Korostan vielä sellaista tilannetta, että itse olin jossain vaiheessa elämää S2:ssa ja S1:ssä samanaikaisesti, eli kävin äidinkielen tunteja ja olin lisä-S2-tunneilla. Sekin on mahdollista, ja siitäkin pitää pitää kiinni.

Joka tapauksessa kiitos kaikille hyvistä kommentteista.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

15.11.2023

Valtuutetut Korpinen ja Korpinen ovat molemmat oikeassa tasa-arvo-näkemyksessä. Valtuutettu Laura Korpinen on oikeassa siinä, että suomenkieliset ovat epätasa-arvoisessa asemassa, koska heiltä vaaditaan enemmän taitoa opiskelupaikan saamiseen. Valtuutettu Sini Korpinen on oikeassa siinä, että äidinkieleltään vieraskielisten on vaikeampi saada jatko-opiskelupaikkaa. Asia liittyy läheisesti kysymykseen niin sanotun positiivisen diskriminaation oikeutuksesta ja määrästä. Vaikka PS:llä on epäilyksiä koko positiivista diskriminaatiota kohtaan, on sille mielestäni perusteita. Moni muu pitää oikeutettuna ajatusta, että oikeudenmukaisuus on lopputuloksen tasapäisyyttä. On kuitenkin selvää, että tämäkään näkemys ei kestä äärimmilleen vietyä.

Pidän hyvänä sitä, että suomea riittävän hyvin osaavat pääsevät S1-opetukseen. On kuitenkin pidettävä järjestelmä avoimena, jotta vaihdon voi tehdä takaisinkin päin, jos S1-opimäärä osoittautuu liian vaikeaksi. Tällöin kynnyksensä muuttamiseksi S1:ksi ei muodostu liian korkeaksi.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tosiaan kysyin tätä samanaikaisopetusta, koska halusin varmistua siitä, että onko nyt kyse siitä, että ollaan samassa fyysisessä tilassa vai onko nyt vain kyse siitä, että samaan aikaan satutaan olemaan lukujärjestyksessä eri paikoissa eri opettajan johdolla. Sain vastauksen, että samanaikaisopetus on usein samassa tilassa. Ainakin osan aikaa, esimerkiksi aloitus, sitten voidaan eriytyä. Tosiaan tietäen sen, että opetustiloista on pulaa, niin se, että sitten lähdetään haahuilemaan jonnekin ja etsimään jotain muuta tilaa jommallekummalle ryhmälle, niin tämä ei ole missään määrin lasten etu.

Eli jos tilanne on se, että molemmille on täysin omat opetustilat varattuna ihan alusta lähtien, sittenhän ei mitään ongelmaa ole. Mutta tosiaan yritin tätä asiaa monella viestillä kysyä, ja en saanut sellaista vastausta, että näin olisi, ja sen takia tein palautusesityksen. Tulen jättämään eriävän mielipiteen, jos ei sitä kannateta.

Kiitos.

15.11.2023

265 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU MINJA KOSKELAN ALOITE MUSKARITUNTIEN PILOTOIMISESTA PÄIVÄKODEISSA VAHVISTAMAAN LASTEN TASA-ARVOA

Valtuutettu Minja Koskela

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olin tänään aiemmin seuraamassa työssäkävien köyhyyttä käsittelevää tutkijatilaisuutta. Tilaisuudessa nostettiin esiin köyhyyden monet vaikutukset, kuten häpeä siitä, että köyhällä vanhemmalla ei ole varaa maksaa lapsen harrastusta. Köyhyydellä on monia materiaalisia vaikutuksia, mutta sillä on myös monia sosiaalisia vaikutuksia, ja niitä me emme voi päätöksentekijöinä sivuuttaa. Emme voi sivuuttaa myöskään sitä, että tällä hetkellä maan hallitus tulee vaikeuttamaan helsinkiläisten pienituloisten ihmisten tilannetta. Valtion tukemaa vuokra-asuntotuotantoa tullaan ajamaan alas, uusia asumisoikeusasuntoja ei vuodesta -25 eteenpäin enää rakenneta ja asumistukea leikataan ronskisti. Kaikki tämä vaikuttaa negatiivisesti valmiiksi kalliin Helsingin asumiskustannuksiin. Viime vuosina on voimakkaasti noussut myös niin sanottu menoköyhyys, joka johtuu muun muassa siitä, että palkat eivät ole pysyneet inflaation mukana.

Kaikki tämä tarkoittaa sitä, että myös köyhyyden sosiaaliset ulottuvuudet tulevat näkymään entistä enemmän ja ne tulevat näkymään erityisen voimakkaasti Helsingissä. Yksi tällainen ulottuvuus on siis häpeä siitä, että lapsella ei ole varaa harrastaa.

Me voimme kuitenkin vaikuttaa myös paikallistasolla purkamalla eriarvoisuutta syventäviä rakenteita. Sellaisia ovat esimerkiksi kysymykset joukkoliikenteen hinnasta, palveluiden saatavuudesta ja toisaalta lasten harrastusten saavutettavuudesta. Tämä nyt käsiteltävä aloite käsittelee siis viimeksi mainittua.

Olen iloinen, että tämän aloitteen myötä Helsinki tulee toteuttamaan osallistujille maksuttoman muskaripilotin varhaismusiikkikasvatuksen ammattilaisen vetämänä päiväkotien tiloissa aukioloaikojen ulkopuolella tai leikkipuistoissa yhteistyössä musiikkioppilaitosten kanssa. Lisäksi aloitteen myötä tullaan kehittämään viestintää taiteen

15.11.2023

perusopetuksesta ja siihen liittyvistä saavutettavuusmekanismeista, kuten esimerkiksi lainainstrumenteista tai vapaaoppilaspaikoista, ja pohditaan tapoja kehittää aloitevastauksessa mainittuja musiikkiopistovierailuja tai niin sanottuja taidemaistiaisiksi lapsille.

Tämä on tärkeää sen vuoksi, että pitkäjänteiseen harrastukseen pääsy ei ole vain materiaalinen ja taloudellinen kysymys. Kyse on myös muista resursseista. Kyse on tiedon saatavuudesta tai asuinpaikasta tai sitten esimerkiksi alussa mainitsemistani köyhyyteen liittyvistä sosiaalisista ulottuvuuksista, jotka kaventavat myös lasten elämän piiriä.

Taiteen perusopetus on tällä hetkellä valtavan segregoitunutta. Joillain alueilla osallistumisaste on ainoastaan 4 %, kun joillain toisilla alueilla osallistujia-aste on jopa 40 %. Nämä jaot seuraavat alueiden sosiaalis-konominisia tekijöitä ja suosivat valkoisten keskiluokkaisten perheiden lapsia ja heidän osallisuuttaan.

Taiteen perusopetuksen saavutettavuuden kehittämistä on linjattu myös kaupungin -24 talousarviossa, jossa on sovittu toiminnan laajentamisesta erityisesti niille alueille, joilla sitä on vähemmän tarjolla. Toivon, että tämä aloite yhdessä aiemmin linjatun saavutettavuuden kehittämisen kanssa johtaa tilanteeseen, jossa segregatiota on vähemmän ja lasten taiteellista toimijuutta enemmän.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuutettu Koskela nosti taiteen perusopetuksen esille, mutta laajemminkin lasten ja nuorten harrastamisen. Valitettava tosiasia on se, että kaikilla lapsilla ei ole varaa tai mahdollisuutta harrastaa perheen taloudellisesta asemasta johtuen. Sen vuoksi on aivan äärimmäisen tärkeää, että Helsingin kaupunki tekee kaikkensa sen eteen, että jokaisella lapsella on oikeus vähintään yhteen harrastukseen. Harrastus tuo onnistumisen elämyksiä, ystäväpiiriä, kokemuksia. Se voi tuoda läpi elämän kantavaa innostusta taiteeseen, kulttuuriin, liikuntaan. Sen vuoksi tämä on äärimmäisen tärkeää.

Me tänään käsiteltiin veroprosentteja, viikon päästä käsitellään kaupunginhallituksen yksimielistä esitystä ensi vuoden talousarvioksi. Siellä on muutamia asioita, joilla todella pyritään huolehtimaan siitä, että lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus harrastaa. Harrastamisen Suomen malli, joka on suunnattu 3.-9.-luokkalaisille, sitä on pystytty

15.11.2023

koronapalautumisrahoilla laajentamaan, niin että noin 30 % lapsista ja nuorista osallistuu siihen. Kaikissa kouluissa tarjotaan kolmesta eri korista, kulttuurikorista, liikuntakorista ja sitten korista muut, jossa on vaikkapa eläintenhoito ja niin edelleen, mahdollisuuksia. Voi hakea myös, jos omasta koulusta ei löydy kiinnostavaa harrastusta, jostain lähikoulusta. Budjetti mahdollistaa nyt sen, että pystymme säilyttämään sen tason harrastamisen Suomen mallissa, jossa on maksutonta harrastamista, tulevaisuudessakin se uuden korkeamman tason.

Se, minkä eteen meidän pitää tehdä töitä, on se, että jos innostuu, ja toivottavasti jokainen lapsi innostuu tätä kautta jostain harrastuksesta, niin ohjata eteenpäin tavoitteellisemmin, useammin kuin kerran viikossa harrastamaan, jos sitä haluaa. Siinä meillä on vielä työtä tehtävänä, ja siinä tulee tämä kustannuskysymys myös eteen. Jokainen meistä, jonka lapset tai lapsenlapset harrastavat, tietää, miten iso panostus se on perheeltä. Ja tiedetään niitä tilanteita, että jollain lapset putoavat pois harrastuksista sen takia, ettei ole varaa. Sen vuoksi kaupungin pitää panostaa harrastamisen tukemiseen, urheiluseuroihin, yhdistyksiin, ja toisaalta mahdollistaa olosuhteita, joissa voi harrastaa kohtuullisella hinnalla.

Mitä tulee taiteen perusopetukseen, niin aivan niin kuin valtuutettu Koskela totesi, se on hyvin valitettavan jakautunutta. Meillä todella on kaupunginosia, joissa vain 4 % lapsista osallistuu taiteen perusopetukseen, ja sitten meillä on alueita, joissa jopa yli 40 % lapsista osallistuu taiteen perusopetukseen. Ennen muuta meidän pitää olla huolestuneita niistä alueista, joissa osallistumisprosentit ovat kovin, kovin matalia. Se kertoo siitä, että taiteen perusopetusta ei anneta lähellä, sitä ei tunneta. Siellä voi olla myös taloudellisia esteitä sille.

Ensi viikolla käsiteltävässä budjetissa esitetään nimenomaan taiteen perusopetukseen merkittävästi lisärahoitusta, ja se on todellakin suunnattu siihen, että me erityisesti sillä suunnataan niille alueille, joissa osallistumisaste taiteen perusopetukseen on matala. Me pyritään luomaan lisää matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia oppilaspaiikkoja lisäämällä, ja pyritään siihen, että vapaaoppilaspaiikkoja myös olisi lisää.

Sitten toinen kysymys on se, että taiteen perusopetus on vielä eri taiteenalojen välillä vähän epäsuhdassa, mutta se on toissijainen kysymys lopulta. Ensisijainen on se, että jokainen lapsi, joka on innostunut tavoitteellisesti taidetta harrastamaan, niin taiteen perusopetuksen kautta se on mahdollista, ja ensi vuoden budjetti parantaa sitä tilannetta, vaikka ei tietenkään vielä ratkaise.

15.11.2023

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos hyvästä aiheesta.

Korostaisin vielä sitä, mikä alkuperäisessäkin puheenvuorossa tuli esiin: harrastusten saavutettavuus. Se ei paljon auta alakoulun lapsia, noin 9-vuotiaita, jotka eivät vielä välttämättä yksin osaa kulkea kaupunginosasta toiseen eri koulujen välillä, että eri kouluista voit valita harrastusryhmän, jollei siihen ole mitään mahdollisuutta keskellä vanhempien työpäivää esimerkiksi päästä. Mitä tämän asian suhteen on ajateltu tehdä? Toinen on juuri tämä yli 7-vuotiaiden lasten lippujen hinta, mikä myös monelle on este.

Valtuutettu Harry Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Kuulun niihin valtuutettuihin, jotka kutakuinkin säännönmukaisesti tekee budjettialoitteen lasten kulttuuri- ja liikuntaharrastusten tukemisen puolesta. Tänä vuonna se on jäänyt tekemättä kylläkin, mutta sitä painottelen tässä julkisesti ja ääneen.

Minusta apulaispormestari Arhinmäki käytti jälleen kerran aika lailla napakymppiin osuvan puheenvuoron näistä asioista, ja olen hänen kanssaan melkein kaikessa tämäntyyppisessä ajattelussa samaa mieltä. Olipa kyseessä sitten kulttuuri, eli musiikki tai taideharrastukset, tai liikunta, joka on lähinnä ehkä minun sydäntäni, mutta olen minä lapsenlapsia kuskannut muskariinkin, niin niiden saavutettavuuden ongelmana on juuri ja nimenomaan kustannukset hyvin monessa tapauksessa.

Silloin tullaan sitten seuraavaan kysymykseen: kun kustannukset ovat korkeat ja kun palvelun tuottaminen joka tapauksessa jollekin jotakin maksaa, niin eikö olisi niin, että yhteiskunnan juuri tämäntyyppistä toimintaa pitäisi kunnolla ja paremmin vielä tukea?

Olen raskain sydämin pannut merkille sen keskustelun, mikä oli eräänkin suuren liikuntajärjestön kohdalla, että satojen tuhansien eurojen avustusta oltiin perumassa tai uhattiin jättää antamatta tai myöntämättä sen takia, että taustalla oli jotakin, ei varsinaiseen toimintaan, mutta muuten sopimatonta toimintaa ollut. Siinäähän maksumieheksi joutuu nimenomaan syyttömät. Tämäntyyppinen asioiden koplaaminen ei ole minusta hyvää politiikkaa.

15.11.2023

Oma viestini olisi se, että subventiot täytyy saada kuntoon niin, että oli palveluntuottaja yksityinen, kolmannen sektorin tuottaja taikka kaupunki, niin saavutettavuuden ja hinnan pitää olla siedättävällä tasolla. Se voi onnistua vain meidän yhteistyön avulla.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenjohtaja.

Puutun valtuustotoveri Bogomoloffin puheessa esiin nousseeseen erääseen liikuntajärjestöön, jonka rahoja tai avustuksia aiottiin ottaa pois. Kyseessä on myös meidän oma uskottavuutemme siinä, kun teemme tai jätämme tarjouspyyntöjä tai meillä on ehdot palvelujen ostamiseksi. Meidän pitää voida edellyttää, että ne, jotka palveluja tarjoavat, pitävät huolen siitä, että he täyttävät meidän laatimamme kriteerit. Tässäkin tapauksessa nimenomaan oli siitä kysymys.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Tässä on käytetty erinomaisia puheenvuoroja, ja uskoisin, että myös tulevat puheenvuorot ovat yhtä hyviä. Tärkeän asian äärellä ollaan, ja tämä valtuutettu Koskelan tekemä aloite on erittäin hyvä.

Ihan kaikin osin en ole vastaukseen tyytyväinen, tai mua pikkusen hämmästytti se, että vastauksessa toisaalta todetaan, että jatkossa yhteistyötä tehdään eri toimijoiden kanssa niin, että se yhdistyy luontevasti ryhmän muuhun toimintaan ja niin edelleen. Sitten todetaan, että musiikkipedagogiikassa tämä tarkoittaa esimerkiksi konserteja ja yhteistyöprojekteja taidetoimijoiden kanssa. Samalla kuitenkin minun mielestä hieman ristiriitaisesti tässä vastauksessa lapsivaikutusten arvioinnin kohdalla todetaan, että vain 4-vuotiaille lapsille tarjottava musiikkioppilaitokselta ostettu muskaritoiminta päiväkotipäivän aikana olisi irrallinen lapsiryhmän muusta pedagogisesta toiminnasta.

En tiedä, näkeekö kukaan muu tässä ristiriitaa, mutta mun mielestä tässä on pieni ristiriita, että jonkun toimijan järjestämä toiminta olisi irrallista, mutta sitten jonkun toisen tahon järjestämä projektiluontoinen toiminta ei olisi irrallista, vaan osa sitä pedagogista toimintaa. Minun

15.11.2023

mielestä näissä vastauksissa ei pitäisi tämän sortin ristiriitaisuuksia olla.

Harrastusten kustannuksista olen täsmälleen samaa mieltä, mitä edellä valtuutetut ovat puheenvuorossaan todenneet, ja tästähän käytiin valtuustossa joku aika sitten myös aiemmin keskustelua.

Nostaisin tässä esille vielä yhden asian, joka ei ole nyt tänään tässä keskustelussa noussut esille: soittimien hinnat, jos puhutaan musiikkiharrastuksesta. Meillä pitäisi olla huomattavasti enemmän musiikkiopistoilla lainasoittimia, jolloin myös harrastamisen kynnyks madaltuisi huomattavasti.

Valtuutettu Minna Lindgren

Kiitos Minja Koskelalle hyvästä aloitteesta ja puheenvuorosta.

Kerron aluksi iloisen faktan teille kaikille: laajojen tieteellisten tutkimusten mukaan kaikki ihmiset ovat musikaalisia. Kukaan tässäkin salissa ei siis ole epämusikaalinen. Musiikki on ihmiselle lajityyppillinen tapa kommunikoida, hallita ja tulkita tunteita ja olla sosiaalinen. Se on keskeinen tekijä ihmiseksi kasvamisessa, ja sen merkitys ensimmäisen seitsemän vuoden aikana on erityisen vahva liittyen sosiaalisiin ja kielellisiin taitoihin, keskittymiskykyyn ja kaikkeen oppimiseen.

Aloitteen tavoitteet liittyvät taiteen perusopetukseen, mutta pidän tärkeämpänä yleistä musiikkikasvatusta osana varhaiskasvatusta. Ammattitaitoinen muskariopettaja olisi tervetullut lisä varhaiskasvatuksen henkilöstöön, ei sen arkea hankaloittava, kuten vastauksessa annetaan ymmärtää. Pian huomattaisiin, mikä on musiikin vaikutus lapsiin: rauhoittava, sosiaalisuutta ja empaattisuutta lisäävä. Tämä on todistettu monissa segregaaation ehkäisyyn liittyvissä musiikkikasvatuksen projekteissa ja kehityspsykologian tutkimuksissa. Musiikki ei ole parempi-osaisten harrastus, vaan jokaisen lapsen oikeus. Virossa muskaritoiminta kuuluu kaikille varhaiskasvatuksessa.

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvä ottaa mallia Virossa. Kuten valtuutettu Lindgren sanoi, Virossa musiikki kuuluu varhaiskasvatukseen.

15.11.2023

Kiitos valtuutettu Minja Koskelalle tärkeästä aloitteesta. Niin kauan kun me erotetaan varhaiskasvatus ja pienet lapset jotenkin käsitteellisesti koulusta, niin kauan me tarjotaan liian vähän varhaiskasvatuksessa oleville lapsille, jotka on kuitenkin siinä kehitysiässä, että heille olisi tärkeää saada monipuolista kasvatusta, mukaan lukien musiikkia ja liikuntaa, on lisätty myös varhaiskasvatuksessa kouluttamalla henkilökuntaa. Mutta tähän vaatii pätevää henkilökuntaa.

Mun mielestä on ihan tervetullutta, että voidaan järjestää myös erilaisia kerhoja osaksi varhaiskasvatuspäivää ulkopuolisten toimijoiden taholta. Tämä on oikeastaan vain budjettikysymys, joka tässä valtuustosalissa voidaan päättää. Mutta ihan niin kuin kouluissa, pääasiallisesti musiikin opetuksesta vastaavat musiikin opettajat, niin kyllä tämä todennäköisesti isossa mittakaavassa samoin olisi järjestettävä myös varhaiskasvatuksessa. Toivonkin, että tässä päästään eteenpäin.

Nythän meillä on tilanne, jossa valitettavasti ei ole saatavissa päteviä varhaiskasvatuksen opettajia, mutta ei ole muitakaan henkilöstöryhmiä varhaiskasvatuksessa. Väitän, että tämä ongelma johtuu palkoista ja työoloista, ja tästä olemme varmasti saaneet paljon palautetta. Näitä asioitahan me ollaan pyritty ratkomaan. Sen lisäksi ollaan vaikutettu siihen, että saadaan lisää koulutuspaikkoja varhaiskasvatuksen opettajien osalta.

On hieman vaikeaa toteuttaa erilaista toimintaa, puhumattakaan musiikin opetuksesta esimerkiksi, jos meillä ei ole pysyvää henkilökuntaa riittävästi ja jos meillä ei ole pätevää koulutettua henkilökuntaa. Tähän suuntaan ollaan nimenomaan pyritty menemään myös varhaiskasvatuksessa, jossa on ollut aika älytöntä, että se on ikään kuin erotettu ajatuksellisesti siitä, että ne samat lapset kuitenkin sitten siirtyy kouluihin. Kouluhan alkaa monessa maassa jo paljon aiemmin kuin Suomessa, että me ei voida jättää varhaiskasvatusta heitteelle Suomessa.

Olisin kysynyt, mikä on meidän kaupungin näkemys ja meidän virallinen kanta siihen, että kun puhutaan pätevistä opettajista, pätevistä henkilökunnasta, niin pyritäänkö me heikentämään henkilöstömitoituksia ja henkilöstön pätevyysvaatimuksia vai pyritäänkö me muilla ratkaisuilla löytämään riittävästi päteviä varhaiskasvatuksen opettajia. Aina-kin omassa ryhmässämme me ollaan pyritty vaikuttamaan siihen, että saadaan tätä palkkaohjelmaa lisättyä sillä tavoin, että me saataisiin semmoinen riittävä, houkutteleva palkka ja työolot, että me saataisiin lisättyä päteviä varhaiskasvatuksen opettajia meidän varhaiskasvatuksen yksiköihin.

15.11.2023

Näkisin, että tämä on myös tähän aloitteeseen liittyvä asia ja semmoinen asia, mikä pitäisi täällä valtuustossa, vähintään kaupunginhallituksessa yhdessä linjata, että mikä Helsingin tavoite on, kun tiedetään, että meillä on valtava pula kaikista henkilöstöryhmistä varhaiskasvatuksessa, myös varhaiskasvatuksen opettajista. Tähän asti olen ollut siinä käsityksessä, että meidän kärki on panostaa siihen, että me saadaan lisää pätevää henkilökuntaa muun muassa lisäämällä koulutuspaikkoja. Tosi mielellään kävisin tästä tärkeästä aiheesta ihan yhteisen keskustelun, jos tämä linja muuttuu.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Holopainen nosti tässä hyviä pointteja, joita haluan vähän vielä kommentoida.

Itse ymmärrän tämän aloitevastauksen kommentit siitä, että tämä voi olla haasteellista tasa-arvon näkökulmasta viedä sinne päiväkotiin, enkä lähde sitä syvällisemmin duubioimaan. Mutta sen haluan nostaa esiin, että on olemassa tutkimusta siitä, että jos vietäisiin päiväkotiin tällaista harrastustoimintaa, niin se lisäisi tai vahvistaisi myös harrastustoiminnan saavutettavuutta. Sikäli siitä tutkimuksesta myös tämä koko aloite kumpusi.

Sitten ehkä vielä tämä huomio siitä, että kun kouluissa musiikkia opettavat aineopettajat, niin sen mä tiedän, että myös päiväkodeissa ja varhaiskasvatuksessa annetaan musiikkikasvatusta, ja se on arvokasta ja tärkeää. Mutta meillä on alakoulun luokanopettajista tutkimusta olemassa siitä, että monet heistä kokevat musiikin opettamisen epämieluisaksi, ja se, että miten sitä opetetaan tai miten siihen itse pystyy suhtautumaan, liittyy pitkälti omaan harrastuneisuuteen. Näinhän ei pitäisi olla. Sikäli ajattelen, että jos päiväkotipäivään viedään musiikkikasvatuksen ammattilainen, niin se parhaimmillaan voi vahvistaa koko yhteisöä.

Olen todella tyytyväinen tähän aloitevastaukseen myös tällaisena kuin se nyt on.

15.11.2023

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, hyvät nuorisoneuvoston jäsenet.

Kiitos, valtuutettu Koskela, hyvästä aloitteesta.

Tässä on käyty myös hyvää keskustelua lasten oikeudesta harrastamiseen, joka on tietenkin itselleni myös äärimmäisen tärkeä asia.

Varhaiskasvatussuunnitelma ja varhaiskasvatuksen toiminnan yksi ydinsisältö on taidekasvatus ja erilaiset taidelähtöiset menetelmät, joihin kuuluu myös musiikkipedagogiikka. Musiikki, taide ja ilmaisu kuuluvat varhaiskasvatuksessa lasten jokaiseen päivään. Taidekasvatus sisältää spontaania sekä ennalta suunniteltua pedagogista toimintaa esimerkiksi lapsiryhmien kulloiseenkin käsiteltävänä olevaan teemaan liittyen. Jokaisen lapsen yksilöllistä ilmaisua tuetaan ja luoville prosesseille annetaan riittävästi aikaa ja tilaa. Varmaan kaikki, joilla on ollut omia lapsia varhaiskasvatuksessa, ovat päässeet näistä iloisista esityksistä nauttimaan esimerkiksi kevät- ja joulujuhlissa.

Varhaiskasvatustilain mukaan varhaiskasvatuksen tehtävänä on nimenomaan edistää lasten keskinäistä tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjäytymistä. Tämän tavoitteen toteuttaa muun muassa lapsen oikeus leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuva monipuolinen pedagogiikka, jota tehdään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen taidekasvatus suunnitellaan osaksi koko varhaiskasvatuspäivää. Näin voidaan huomioida lasten osallisuus ja myös spontaanit oppimistilanteet joustavasti, kunkin lapsen tarpeen mukaisesti. Tähän meillä on tosiaan erittäin korkeasti koulutettuja varhaiskasvatuksen työntekijöitä, joista me nyt kaikki tiedämme kuitenkin, että meillä on haasteita ja pulaa, mutta silti nämä on meillä kirjattuna ja pyrimme näitä toteuttamaan.

Yhteistyökumppaneiden, jota nostettiin esiin puheenvuoroissa, erityisosaamisen hyödyntäminen rikastuttaa nimenomaan päiväkodin omaa taidekasvatusta, ja tässä varhaiskasvatuksessa tehdäänkin paljon yhteistyötä eri kulttuuritoimijoiden kanssa. Jatkossa yhteistyö yhdistyy luontevasti ryhmän muuhun toimintaan tukea lasten oppimista. Tämä tarkoittaa nimenomaan konsertteja, kulttuuriprojekteja, käyntejä kulttuurikohteissa, jotka toteutetaan varhaiskasvatuksen työntekijöiden kanssa

15.11.2023

yhdessä. Tämä nimenomaan lisää yhdenvertaisuutta lasten kesken, kun taidekasvatusta saadaan varhaiskasvatuksessa osana päivää.

Eli ehkä näen, että tämä on semmoista normaalia toimintaa, mitä ainakin omat lapsetkin ovat tehneet. Se, että mahdollinen ulkopuolinen toiminnan järjestäjä tulisi pitämään kesken varhaiskasvatuspäivän, vaatii erillisiä järjestelyjä päiväkodissa. Tämän opettajan kanssa tulee sopia suunnitteluajat, jotta opettajat voivat yhdessä suunnitella toiminnan ryhmän pedagogista kokonaisuutta tukevaksi. Siellä pitää olla mukana myös työntekijän, koska lapsiahan ei kesken varhaiskasvatuspäivän voida jättää muiden harteille. Tämän lisäksi tietysti tulee varata tilaa ja varmistaa henkilöstöresurssia. Tätä on selitetty siinä lausunnossa.

On erittäin tärkeää, kuten valtuutettu Koskela ja apulaispormestari Arhinmäki ovat todenneet, että kaupunki tukee ja edistää kaikkien lasten oikeutta harrastamiseen, on se sitten taidetta, kulttuuria tai liikuntaa. Tässä musta on käyty erittäin hyvää keskustelua, ja viedään eteenpäin tätä erittäin hyvää aloitetta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Laura Rissanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestarille äskeisestä vastauksen täydentämisestä. Olen itse tehnyt tästä aika samasta aiheesta hyvin vastaavanlaisen aloitteen kolme vuotta sitten, jota käsiteltiin täällä salissa keväällä -21. Omassa aloitteessani esitin, että kaupunki voisi palkata vaikka erikseen muskariopettajia, jotka kiertäisi päiväkodeissa, ja silloin tätä apulaispormestarin äsken nostamaa ongelmaa, joka mielestäni vähän liian byrokraattisesti toimialalla helposti tulkitaan, että tämä on niin hirvittävän hankalaa, jos kesken varhaiskasvatuspäivän muskarituokioita järjestettäisiin. Mutta jos se tehtäisiin näin omana toimintona, niin se ei välttämättä olisi enää niin haastavaa.

Kiitän Minja Koskelaa hyvästä aloitteesta. Tällä on oikeastaan linkki meidän äskeiseen aiheeseen, kun käsiteltiin S2-opetusta. Me tiedetään, että musiikin harrastamisella on voimakkaita ja positiivisia sivuvaikutuksia. Helsingin yliopiston professori Minna Huotilainen on todennut, että erityisesti lapset, joilla on oppimisen vaikeuksia, tarkkaavaisuusongelmia tai kielellisiä pulmia, hyötyvät tästä. Eli näiden kieliasioiden äärellä ollaan tämänkin aloitteen äärellä.

15.11.2023

Olisin itse asiassa kysynyt sitä, kun silloin mun aloitteen yhteydessä puhuttiin tällaisesta Musakärry-toiminnasta, joka Helsingissä ainakin tuolloin oli vielä toiminnassa. Nyt kun omat lapset eivät ole enää varhaiskasvatusiässä, niin en ole varma, mitä sille kuuluu. Siinä on valtuutettu Peltokorvenkin esiin nostama kalliiden soitinten ongelma hoidettu niin, että meillä on ollut Musakärryjä, jotka ovat kiertäneet päiväkohteista toiseen. Onko tämä toiminta vielä, jatkuuko se?

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Musiikki on maailman universaalinen kieli. Näin se on. Tällä on myös itse tullut omassa työnkuvassa tuotua nuoria ja lapsia yhteen, ja hyvinkin matalalla kynnyksellä juuriin katsomatta. Eiköhän tänään mennä pikkuhiljaa kokousta loppuun saakka, niin kerkeää vielä katsomaan illan musiikkitarjontaa myös Helsingin yöelämään.

Kiitos.

Valtuutettu Hilikka Ahde

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olen hieman hämmentyneenä kuunnellut koko tätä keskustelua. Ensimmäkin Minja Koskelan aloite varmaan ihan hyvä. Minna Lindgrenin puheenvuoro erinomainen. Mutta itse olen toiminut lastentarhanopettajana ja päiväkodinjohtajana vuosia. Joka ikiseen päivään kuului musiikkituokio. Joka ikiseen päivään. En tiedä, mikä tänä päivänä on koulutuksessa tilanne, että kannetaanko siitä sillä tavalla enää huolta. Olen itse huomannut, kun oma lastenlapsi on päiväkodissa ollut, niin aika paljon käytetään valmista musiikkia, että ei niinkään leikitä ja musisoida lasten kanssa. Tässä olisi ehkä hyvä mennä vähän taaksepäin vuosissa.

Mutta ennen kaikkea mun mielestä Holopaisen Mari sanoi sen tärkeimmän asian, että tarvitaan niitä, ei päteviä vaan kelpoisia opettajia nimenomaan. Sitten joku kantoi huolta siitä, että välttämättä ei ole niillä opettajilla osaamista, mutta kyllä päiväkodissa on aina joku, jolla on tämä musiikkipuoli hallussansa, ja joku, jolla on liikuntapuoli

15.11.2023

hallussansa. Näitä pitää sitten siellä päiväkodin sisällä käyttää tehokkaasti hyväksi. Mutta ennen kaikkea me tarvitaan kelpoisia varhaiskasvatuksen opettajia.

Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on ehkä lähtenyt tämä keskustelu aika paljon pyörimään päiväkotien käytäntöjen ympärillä, mikä on sinänsä ymmärrettävää ja tärkeää, koska päiväkodeilla on niin merkittävä rooli ja varhaiskasvatuksella. Mutta tämän aloitteen alkuperäinen tarkoitusahan oli se, että pystyttäisiin lisäämään taiteen perusopetuksen saavutettavuutta, mikä sitten taas ei suoraan liity oikeastaan edes siihen varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatus esitettiin tässä aloitteessa alkuperäisenä väylänä taiteen perusopetuksen saavutettavuuden lisäämiselle, mutta tämän aloitteen vastauksen kautta käytyjen keskustelujen ja sen pyörittämisen ja virkahenkilöstön konsultoinnin jälkeen päädyttiin siihen, että sitä nimenomaan ei järjestetä varhaiskasvatuksen kontekstissa.

Minun tarkoitukseni ei missään nimessä myöskään ole väheksyä sitä, että päiväkodeissa ei olisi osaavaa henkilökuntaa. Aivan varmasti on, ja musiikillista osaamistaakin on. Mutta kuten todettu, luokanopettajien puolelta on olemassa väitöstutkimus, jossa osoitetaan, että monet kokevat musiikin opettamisen haasteelliseksi siksi, että siihen ei ole ollut tarpeeksi koulutusta.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Meillä oli ainakin hyvin mielenkiintoinen kulttuurisen nuorisotyön foorumi tuossa pari viikkoa sitten nuoriso-ohjaajakollegoiden kanssa. Toki ollaan maaperällä, mikä on itselle hyvin tuttua, ja oon siinä onnellisessa asemassa, että mut on ikään kuin altistettu tälle aihealueelle hyvinkin pienenä ja nuorena. Lähtisin kuitenkin siitä, että ei sitä tarvitse olla mikään muusikin maisteri- ja tohtorihattu päässä, että pystyy tarjoamaan lapsille ja nuorille. Painottaisin nimenomaan sitä matalaa kynnystä. Toki kaikki haluaa varmasti nuorien kasvualueen tosiaan tulotasosta riippumatta, mikä olisi mahdollisimman laaja ja tasokas, mutta ei tarvitse lähteä myöskään sen kummemmalle, suuremmalle maaperälle. Ihan matalalla kynnyksellä voi lähteä hyväänkin suuntaan.

15.11.2023

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä tämä hyvä keskustelu on nyt hienoa lopettaa tähän Musakärry-toimintaan, jota kaikki ei ehkä tunne. Eli Musakärry-toiminta on Helsingin varhaiskasvatuksessa kehitetty lasten osallisuutta ja arjen taidekokeimuksia lisäävä kokonaisuus. Tämä nimenomaan on kohdistettu siihen, että voidaan matalan kynnyksen osallistavaa musisointia tehdä. Musakärry-mentoreita on olemassa, ja edelleen siis on käytössä. Kun meillä on ollut tässä marraskuun alussa Helsinki Education Week, niin tätä nimenomaan on sielläkin kansainvälisesti, kun tämä on meidän itse kehittämää toimintaa, päässyt kokeilemaan. Meillä on ollut tällainen Kaikki saa soittaa – Musakärry inklusion tukena varhaiskasvatuksessa -luentoja, missä on kerrottu tästä hankkeesta.

Kiitos.

266 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU SINIKKA VEPSÄN ALOITE BOSTI-TILAUSJÄRJESTELMÄSTÄ LUOPUMISESTA YMPÄRIVUOROKAUTISESSA LASTENKOTITOIMINNASSA

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Olen todella iloinen saamastani vastauksesta aloitteeseeni, että selvitys- ja etenemistyö Bosti-järjestelmästä on tehty ja muutoksia on tulossa. Haasteet Bosti-järjestelmän käytöstä lastensuojelun parissa on tiedetty useita vuosia, ja nyt siihen on tulossa merkittävää parannusta, joka on luvattu toteuttaa neljän kuukauden kuluessa.

Ostolapuista luopuminen turvaa tärkeimmän: lastensuojelulain edellyttämän tietosuojan toteutumisen, lasten ja nuorten yksityisyyden turvaamisen ostoksia tehdessä. Tärkeää on myös käteiskassojen käytön laajentaminen lasten ja nuorten käyttöön, niin että he voivat sovitusti tehdä

15.11.2023

ostoksiaan myös itsenäisesti ja näin harjoitella arjessa omien asioidensa ja hankintojensa toteuttamista, niin kuin kodeissakin nuoret ja lapset tekevät sovitusti. Ostolapuista luopuminen säästää monine työvaiheineen työntekijöiden työaikaan tärkeimpään: siihen, että he voivat käyttää työaikaansa lasten ja nuorten parissa yhdessä oloon ja toimintaan. Siihen työhön, johon heidät on koulutettu ja palkattu.

Sama vaikutus on ympärivuorokautisen lastensuojelun yksiköihin nimetyille vakituisille työntekijöille hankittavista luottokorteista erikseen sovitulla luottorajalla. Se myös parantaa ja mahdollistaa työntekijöiden työajan järkevämpää ja tehokkaampaa käyttöä lasten ja nuorten pariksi.

Itsekin olen tätä Bosti-järjestelmää aikoinaan käyttänyt, ja se on todella monimutkainen ja aikaa vievä, kuten varmaan monet kaupungin työntekijät tietävät.

Luottokortteja tulisi kuitenkin olla riittävästi yksiköiden osastojen koko huomioiden, koska työntekijät tekevät vuorotyötä, voivat olla pitkiä aikoja lomilla ja pois työpaikalta. Esimerkiksi Tampereella lastensuojelulaitoksissa kaikilla vakituisilla lastensuojelun työntekijöillä on sovittuun luottomäärään asti käytössään olevat luottokortit, ja he toimittavat kaikki kuitit sihteerille, joka sitten seuraa budjettia ja näin varmistaa, että luottokorttia käytetään oikein.

Käteiskassan laajentamisesta ja luottokorteista edellytetään rahastojohtajan päätöstä, ja se on erittäin viisas päätös, koska todellakin näillä aloitevastauksien muutoksilla on iso vaikutus lastensuojelun, lastenkotien ja vastaanottokotien arkeen, ja positiiviset vaikutukset kertautuvat ja näkyvät niin lasten, nuorten kuin työntekijöiden työhyvinvoinnissa ja hyvinvoinnissa.

Kiitos paljon tästä vastauksesta.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Yhdyn valtuutettu Vepsän kiitoksiin ja myös siihen, että valtuutettu Vepsä ylipäättään on tehnyt tämän aloitteen. Tämä on todella tärkeä ja erittäin hyvä tämä uusi linjaus ja vastaus, mitä tässä on nyt annettu.

Jos te valtuutetut ette ole lukeneet tätä valtuutettu Vepsän tekemää aloitetta, niin suosittelen, että käytte lukemassa sen järjestelmästä. Nyt

15.11.2023

käytössä ollut menettelyhän on ollut ihan käsittämätön lasten ja myös työntekijöiden näkökulmasta ja rikkonut lasten yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa. On erittäin tärkeää, että nyt tehdään tämä uusi linjaus.

Olisin halunnut kuitenkin kysyä tästä vielä sitä, kun sotepe-lautakunta on käsitellyt tätä 3.10., ja nyt siitä on kulunut jo puolitoista kuukautta. Tässä vastauksessa todetaan, että tämä on neljän kuukauden kuluessa saatavilla tämä uusi käytäntö käyttöön. Nyt on kulunut puolitoista kuukautta tästä, että mistä se neljä kuukautta lähtee juoksemaan. Lähtikö se juoksemaan tuosta 3.10. vai tästä valtuuston päätöksestä vai siitä, kun valtuustopöytäkirja on hyväksytty vai milloin neljä kuukautta on kulunut? Kuinka nopeasti on odotettavissa, että tämä käytäntö muuttuu?

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Sinikka Vepsälle todella tärkeästä aloitteesta.

Sen jälkeen, kun tämä oli ollut lautakunnassa käsittelyssä, olin keskustelutilaisuudessa, jossa oli paljon kaupungin lastensuojelun työntekijöitä keskustelemassa ja kertomassa oman työnsä erilaisista haasteista ja tarpeista tässä kaupungissa. Yhtenä isona ongelmana nousi esille tämä ympärivuorokautisen lastensuojelun Bosti-järjestelmä, joka koetaan hyvin hankalaksi, hyvin työllistäväksi ja erityisesti nuorta nöyryyttäväksi. Toisaalta myös nuorelle vaikeaa harjoitella arjessa pärjäämistä, jos ei ole minkäänlaista käsitystä, miten maksetaan, kun on erilaisia järjestelmiä ja lappuja ja muita ja täytyy ennakoida hyvin tarkkaan, minkä tuotteen ja minkä koon ostaa.

Se palaute, mikä tästä tuli, oli, että vastaus on hyvä ja hyvä, että tätä kehitetään, mutta isona puutteena pidettiin sitä, että tämä koskee ainoastaan ympärivuorokautista lastensuojelua. On kuitenkin myös semmoisia ympärivuorokautisia alaikäisyksiköitä, esimerkiksi perheryhmäkoteja, joissa on vastaavanlainen Bosti-käytäntö edelleen, ja vaikka nyt tässä aloitteessa ei tullut tietoa siitä, että tämä on itse asiassa paljon ympärivuorokautista lastensuojelua laajempi pulma, niin toivon, että tätä nyt kuitenkin toimialalla vielä selvitetäisiin, että kuinka laajasta haasteesta tässä itse asiassa on kyse. Toivoisin vielä vastauksia toimialalta, että onko tässä myös lastensuojelun lisäksi ja sen ulkopuolelta muita suunnitelmia käynnissä.

15.11.2023

Kiitos.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin kiittää valtuutettu Vepsää tästä aloitteesta. Tämä on varmasti yksi semmoisia ns. pieniä asioita, joilla on suuri merkitys siinä, että voiko lapset ja nuoret kokea, että he ovat samassa asemassa riippumatta siitä, että missä he sitten asuvatkaan, eli on todella tärkeä asia, että tämä on hoidettu kuntoon, tarkoitan, että kun käy kaupassa, niin on kiva, että voi asioida samalla tavalla kuin muut lapset ja nuoret, eikä minkään hyvin jäykän järjestelmän takaa. Ja sitten myöskin tämä, että työntekijöillä sitten on helpompaa, niin sekin on hyvin tärkeää. Eli haluan kiittää tästä aloitteesta ja lisäksi myös kannatan tätä ajatusta, että selvitetään laajempia tarpeita uudistaa tätä toimintaa, jos tätä Bosti-järjestelmää käytetään muuallakin.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Koska olemme apulaispormestari Sazonovin kanssa hyvin samanmielisiä lähes kaikista asioista, niin minun on helppo häntä täällä tuurata. Eli vastauksena valtuutettu Peltokorven kysymykseen niin tämä neljä kuukautta on lähtenyt juoksemaan siitä, kun lautakunta on antanut vastauksen, ja mahdollisimman nopeasti pyritään siirtymään uuteen järjestelmään.

Ja vastauksena valtuutettu Nuortevalle niin toimiala selvittää sitä, onko muitakin toimintoja, joissa tähän suuntaan mentäisiin, mutta se ei vielä valmista.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

15.11.2023

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig